

Biblioteka

PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 7526

Lwów, poniedziałek 31 sierpnia 1925.

Rok XVI.

Afera Pistyner & dr. Kolnik rozszerza się. Aresztowanie Pistynera i współnika. -- Miljon dolarów strat.

KRWAWA TRAGEDJA POD CZAS UCZTY WESELNEJ.
(Do artykułu na str. 9.)

Wstępne rokowania z Niemcami w sprawie paktu bezpieczeństwa.

Londyn, 29. sierpnia. (Tel. G. P.) W poniedziałek rozpoczyna się tu konferencja dotycząca prawnych punktów planu paktów bezpieczeństwa. Anglię zastępować będą Cecil Churst, Francję

Fromage, Belgię Rolin, Niemcy Gauss. Konferencja ta trwała parę dni. Wyniki jej nie będą wiążące dla żadnego z państw biorących w niej udział.

Zboże polskie zalewa rynki niemieckie.

Sfery rolnicze niemieckie bardzo zaniepokojone.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) Z Wrocławia donoszą: Niemieckie sfery rolnicze zwróciły się do rządu niemieckiego ze skargą, że import zboża polskiego wpływa na zmniejszenie cen i na upadek produkcji rolnej na Śląsku niemieckim. Zboże polskie importowane

tutaj jest tańsze od zboża krajowego, a na wrocławskiej giełdzie zbożowej notowana jest niepotrzebnie cena pszenicy polskiej. Wielkie firmy zbożowe wrocławskie sprowadzają wciąż transporty zboża z Polski, po kilka wagonów dziennie.

Nasza eskadra lotnicza leci do Rumunii.

Przełot odbędzie się przez Lwów i Jassy.

Warszawa, 29. sierp. (Tel. G. P.) Na zaproszenie rumuńskiego następcy tronu, który jest szefem lotnictwa rumuńskiego, polska eskadra lotnicza z szefem departamentu ministerstwa spraw wojskowych generałem pilotem Zagórskim na czele, leci do Bukaresztu przez Lwów i Jassy. Gen. Zagórski, któremu towarzyszy kapitan-obszerny Popiel, leci na samolocie typu Potez 15. Nadto w skład eskadry wchodzi: inspektor lotnictwa pułkownik-pilot Serednicki na samolocie Breguet 14, oraz porucznicy Kosiński i Proban z mechanikami na samolotach typu Potez. Samoloty są fabrykacji polskiej, a mianowicie Potez pochodzi z fabryki Plage i Laśkiewicz w Lublinie, a Breguet z wojskowych warsztatów lotniczych. Odjazd nastąpi w poniedziałek 31. bm. o godz. 16 z lotniska wojskowego w Mokotowie.

Książki Szkolne

mapy, obrazy, pomoce naukowe dla szkół wszelkich kategorii poleca

Księgarnia Naukowa
Hotel George'a - plac Marjacki 1.

Nowy
Lwowski Młyn Parowy
D. AXELBRAD i Syn
Lwów, Żółkiewska 88
poleca

Makę pszenną i żytnią w najlepszym gatunku. 462

CZAPKI wojskowe, urzędnicze, studenckie i cywilne sportowe oraz przybory wojskowe poleca:
Jan Wiltman, Lwów, Trybunańska 1. 1.
Wielki wybór — ceny niskie.

Woda Koloriska JSTE jest KORONĄ wszystkich wód Koloriskich

JSTE
Woda Koloriska
J. & S. Stempniewicz
Poznań

1/2 butelki	zł 2,-
1/4 butelka	• 2,75
1/4 litr. but.	• 4,50
1/2 • • •	• 7,50

J. & S. STEMPNIEWICZ POZNAŃ
ODDZIAŁY: WARSZAWA, KS. SKORUPKI 8. • RADOM, PIASKI 12

Na marginesie ekspozycji p. Premiera.

Przyczyny zachwiania się naszej waluty. -- Atak niemiecki i rodzinny defetyzm. -- Kontratak Rządu. -- Pozycję zdobytą musi utrzymać samo społeczeństwo. -- Oszczędność i poznanie wartości złotego.

Lwów, 30. sierpnia.

(T. K.) Przed kilku dniami zamieściliśmy artykuł wstępny omawiający zachwianie się złotego, w którym głównie nacisk kładliśmy na wykazanie szkodliwości defetyzmu w sytuacji tak poważnej. W tymże artykule zaznaczyliśmy wyraźnie, że spadek naszej waluty wywołany był atakiem niemieckim, który był niejako odpowiedzią na śmiałe i mądre nieustępliwe stanowisko Rządu naszego w sprawie traktatu handlowego z Rzeszą Niemiecką.

Wszystkie te nasze wywody zeszły się z dziwną zgodnością z zasadniczą treścią ekspozycji Premiera Grabskiego, które zamieściliśmy wczoraj wyczerpująco.

P. Premier bowiem, jako punkt wyjścia do wytłumaczenia chwilowego zachwiania się naszej waluty, podał w formie stanowczych machinacji niemieckich, które podkopały w ciągu kilku dni zaufanie do złotego i wywołały panikę w Polsce. Niezmiennie charakterystycznym objawem w momencie spadku naszej waluty, było nieślubne zaufanie do złotego na giełdach zagranicznych, a zato natychmiastowa panika wewnętrzna, która zaznaczyła się masową ucieczką do własnej waluty i sianiem owego niepokoju zaraźliwego we wszystkich sferach.

Nie ulega też wątpliwości, że lwią część strat, które poniosło Państwo z powodu spadku złotego, przypisana być musi nam samym. Skłonni zawsze do entuzjastycznych wybuchów lub do nieuzasadnionego pesymizmu, poddaliśmy się momentalnie sugestywnemu działaniu rąk niemieckich i w popłochu poczęliśmy rozrzucać nagromadzone naszym krwawym znojem dobro. To właśnie spowodowało znaczne straty.

Obecnie, dzięki stanowczym i mądrym posunięciom Rządu naszego, złoty został uratowany i powoli, ale stanowczo powraca do normalnego stanu, t. j. do równi parytetowej.

Musimy jednak uświadomić sobie, że kampania jeszcze nie wygrana: że zdobycie ponowne utraconego stanowiska — to jeszcze nie wszystko. Często bowiem ostry kontratak jest znacznie łatwiejszy, od utrzymania zdobytej pozycji. Rolę kompanii szturmowej, która wykonała ów kontratak, spełnił Rząd i spełnił go zaszczytnie, ale utrzymanie pozycji zależy od szarej masy całego społeczeństwa. Od nas, tylko od nas, zależy utrzymanie naszej waluty na niewzruszalnym poziomie, a tem samem uratowanie rozwoju Państwa i naszego dobrobytu.

Ale dlatego trzeba przede wszystkim umieć szanować naszego złotego. Trzeba zrozumieć jego wartość właściwą i przypomnieć sobie dawną cnotę przedwojenną — oszczędność.

Nie wolno lekkomyślnie szafować złotówkami, uważając je, jak

to się obecnie dzieje, za monety zdawkową.

Nasza złotówka, to pieniądz, za który we Włoszech, czy sąsiedniej Rumunii można żyć całkiem; to jedna czwarta zarobku przeciętnego robotnika, za który nieraz musi wyżywić nie tylko siebie, ale i całą rodzinę. Złotówka, to dla biedaka majątek, który pozwala mu opędzić w zupełności głód.

Prawda, że ogólne nasze warunki finansowe są niezmiennie trudne, że brak kredytów doprowadza nieraz najlepiej prosperujące przedsiębiorstwa do ruiny, grzebiąc pod nimi całe zastępy pracowników — ale też prawda, że młode państwo nie jest w stanie zaspokoić wszystkiego i wszystkich. Tylko kapitały zagraniczne i drzemające beczynnie krajowe, mogą doprowadzić do

równowagi nasze kredyty i przyczynić się do rozwoju gospodarczego. Ale aby te kredyty zjawiały się na naszych rynkach, muszą kapitałści zagraniczni nabrać kompletnego zaufania do naszej waluty i do naszego charakteru.

Nikt nie powierzy swoich pieniędzy lekkomyślnemu narodowi, który w złych momentach nie potrafi odważnie bronić swego dobra, a w chwilach pomyślnych trwonit do dobro bez zastanowienia nie oglądając się na „czarną godzinę“.

Od nas więc samych zależy, aby smutne chwile, któreśmy tak niedawno przeżywali nie powtórzyły się więcej, tembardziej, że, jak się przekonał, wiara w niezłomność samego złotego istnieje wszędzie zagranicą, a tylko my sami nie wierzymy w siebie i w potęgę naszego Państwa.

Czy Sejm będzie zwołany wcześniej?

We wtorek odbędzie się w tej sprawie narady pod przewodnictwem p. Marszałka Rataja.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) Na nadchodzący wtorek 1. września Marszałek Sejmu p. Rataj zaprosił do siebie przedstawicieli klubów w celu omówienia sytuacji ogólnej, oraz porozumienia się, czy nie należałoby zwołać wcześniej Sejmu. Konferencję tę p. Marszałek zwołuje na żądanie niektórych klubów wyrażających opinie, że jednak należałoby zwołać Sejm wcześniej. Jednakże

Marsz. Rataj — jak się dowiadujemy — jest odmiennego zdania. Uważa, że sytuacja nie wymaga zmiany terminu otwarcia sesji sejmowej naznaczonego na dzień 29. września. Po wtorkowej konferencji p. Marszałek wyjedzie do Zakopanego na dalszy odpoczynek wakacyjny, poczem dopiero z końcem miesiąca wróci do Warszawy.

Narady w sprawach budżetowych.

Budżet na r. 1926 musi być obniżony o 10 proc.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) Dziś w godzinach przedpołudniowych p. Premier Grabski udał się do Belwederu, gdzie z p. Prezydentem Rzpltej odbył dłuższą naradę w sprawie budżetu państwowego na r. 1926. O godz. 11.50 w południe konferował p. Premier z min. spraw wojskowych gen. Sikorskim w sprawie budżetu armii. W południe w gmachu Min.

Skarbu zebrała się Rada Min. — Obrady toczą się na temat budżetu. W kołach politycznych słychać, że premier Grabski przedłożył Radzie Min. projekt zaprowadzenia oszczędności budżetowych w wysokości 10 proc. Ograniczenia te są zdaniem p. Premiera niezbędnie konieczne ze względu na sytuację finansową Państwa.

Mianowania w Min. przemysłu i handlu.

Dr. Doleżał obejmuje stanowisko podsekretarza stanu.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) P. Prezydent Rzpltej podpisał nominację dra Franciszka Doleżała na stanowisko podsekretarza stanu w Min. przemysłu i handlu. Dr. Doleżał, wychowaniec szkoły nauk politycznych w Paryżu od dłuższego czasu zajmował stanowisko radcy handlowego w Ambasadzie polskiej w Pa-

ryżu. Przyjazd dra Doleżała do Warszawy zapowiedziany jest na 1. września. Jednocześnie z tem wezwany został do Warszawy p. Wacław Węclawowicz, radca handlowy poselstwa polskiego w Angorze, któremu powierzone ma być kierownictwo departamentu handlu zagranicznego.

Sprawy zagraniczne podczas nieobecności ministra Skrzyńskiego.

PROWADZIĆ BĘDZIE P. PREMIER GRABSKI.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) W czasie pobytu min. Skrzyńskiego w Genewie sprawami zagranicznymi będzie kierował p. Premier. Zastępować go będzie dyrektor departamentu politycznego dr. Bader. Pozatem wszystkie zapowiadane zmiany i nominacje, tak w centrali, jak na placówkach zagranicznych odłożone zostały do powrotu min. Skrzyńskiego.

P. PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ W STOLICY.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. sierpnia. (Z.) Dziś o godz. 10 rano Prezydent Rzpltej p. Stanisław Wojciechowski przybył samochodem do Warszawy. Jak się dowiadujemy, Prezydent zabawi parę dni w stolicy, a w najbliższy poniedziałek lub wtorek powróci do Spawy.

PRZED KONFERENCJĄ POLSKO-LITEWSKĄ.

Co mówi o konferencji przewodniczący delegacji polskiej. p. L. Wasilewski.

Warszawa, 29. sierpnia. (Tel. G. P.) Przewodniczący delegacji polskiej do rokowań polsko-litewskich b. minister Leon Wasilewski udzielił wywiadu przedstawicielowi „Kurjera Polskiego“. Rokowania mają się rozpocząć 30. bm. w Kopenhadze. Są one, mówił minister, wyrazem oddawna istniejącej tendencji polskich czynników urzędowych szukania prób jakiegoś modus vivendi między obu sąsiednimi krajami, przedewszystkiem w dziedzinie gospodarczej. Chodzi więc o ustalenie warunków zasadniczych, któreby położyły kres obecnej nienormalnej sytuacji. Otwarcie spławu na Niemnie, umożliwienie polskim i litewskim kołom przemysłowo-handlowym korzystanie z odpowiednich środków komunikacyjnych i opieki konsularnej, oto główna treść projektowanych obrad. Konferencja będzie miała charakter czysto gospodarczy. Delegacja polska w myśl otrzymanych instrukcji nie będzie poruszała spraw politycznych. Trudno jest — kończył p. Wasilewski — przesądzać wyniki konferencji. Stanowisko Polski nie wymaga żadnych wyjaśnień. Jest ono bowiem dawno ustalone i znane wszystkim czynnikom, interesującym się sprawą stosunków polsko-litewskich. Delegacja polska doloży wszelkich starań, aby osiągnąć konkretne rezultaty, zmieniające zasadniczo nienormalny stan rzeczy.

CEREMONIA WRĘCZENIA LISTÓW UWIERZYTELNIJĄCYCH

przez nowego posła Stanów Zjednoczonych w Warszawie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 29. sierpnia. (Z.) Dziś o godz. 12.30 odbyła się w Belwederze ceremonia wręczenia Prezydentowi Wojciechowskiemu listów uwierzytelniających przez nowego posła Stanów Zjednoczonych p. Johna Stettsona. Poseł Stettson wyjechał z poselstwa amerykańskiego samochodem Prezydenta o godz. 12.15 w towarzystwie dyrektora protokołu dyplomatycznego w Min. spraw zagran. p. Przeździeckiego i majora Meyera.

Afera Pistyner & dr. Kolnik przybiera tragiczne rozmiary.

Oszustwa sięgają potwornej sumy około miliona dolarów.

Izak Pistyner aresztowany! Dalsze aresztowania w toku.

Wspólnikowi dra Kolnika odebrano kilkadziesiąt tysięcy dolarów, 5 klg. złota i garść wspaniałych brylantów.

Lwów, 30. sierpnia.

Bez obawy narażenia się na zarzut użycia komunału dziennikarskiego powiedzieć można, że niestychana poprostu afery finansowej Pistyner et dr. Kolnik wstrząsnęła głęboko opinią publiczną we Lwowie, a nawet w Państwie. Wedle informacji naszych Min. Skarbu na polecenie p. Premiera Grabskiego informuje się nieustannie w drodze telefonicznej u miarodajnych czynników we Lwowie oraz u członków ministerjalnej Komisji, która bawi w naszym mieście o postępach śledztwa i rozmiarach wyrządzo-

nej szkody. Świadczy to najdotkliwiej o ważności sprawy i o tem, że decydujące w państwie czynniki w całej pełni rozumieją i oceniają wielkość szkody moralnej i materialnej, którą Pistyner et Kolnik Państwu naszemu wyrządzili. W najpoważniejszych naszych sferach bankowych stwierdzają ponadto z głębokim żalem, że nieszczęsna ta afery w wysokim stopniu mocno zaszkodzi w ogóle Małopolsce w oczach Warszawy, która i tak — jak wiadomo — niechętnie się do nas odnosi.

Przejdźmy jednak do faktów:

Aresztowanie Izaka Pistynera.

Po pierwszych dochodzeniach śledczych na policji, o których przebiegu informował się nieustannie prezydent Sądu karnego Hawel oraz dyrektor policji dr. Reinlender, wziął sprawę w ręce z ramienia Prokuratury znany z energii prokurator Sywulak, śledztwo zaś prowadzi radca Słowiowski. Policyjnym śledztwem prowadzonym w dalszym ciągu przez Ekspozyturę śledczą kieruje Nadkom. Kozakiewicz.

Wszystkie te czynności po zapoznaniu się ze stanem sprawy zdecydowały, że cenna osoba p. Pistynera należy zabezpieczyć, aby rewelacje znakomitego finansisty uratować dla władz sądowych, w przeciwnym bowiem razie mógłby p. Pistyner śladem dr. Kolnika opuścić niewdzięczne mury naszego miasta. W następstwie tego wydano już przedwczoraj p.

Pistynerowi nakaz nie wydalania się ze Lwowa, noc zaś z piątku na sobotę, przespał twórca „Magazynu” jeszcze w własnym łóżu, pod czułą jednak opieką wywiadowcy policyjnego, który przez noc całą czuwał troskliwie nad jego marzeniami sennymi. Wczoraj przedpołudniem przesłuchiwał Pistynera przez cały czas szef Ekspozytury śledczej, nadkomisarz Kozakiewicz, którego specjalnie w tym celu odwołano z urlopu wypoczynkowego. Nadkom. Kozakiewicz w porozumieniu z Prokuraturą i władzami sądowymi zarządził wczoraj w porze południowej przyaresztowanie Pistynera, który wskutek tego po ukończeniu przesłuchania o godz. 2 popołudniu odprowadzony został do jednej z cel w aresztach policyjnych i tu już pozostawać do dyspozycji władz.

Aresztowanie jednego z pomocników dra Kolnika.

Prawa ręka dra Kolnika w jego operacjach finansowo-giełdowych był niejaki Markus Kurzer, znany na lwowskim bruku prywatny pośrednik w sprawach giełdowych i faktor pieniężny. Indywiduum to stałe się trzy mały poły Kolnikowego surduta i zarabiał podobno na operacjach przeprowadzonych z jego polecenia znaczne sumy pieniężne. — Wobec tego zajęła się nim również policja. Kurzera przesłuchiwano wczoraj przez całe przedpołudnie, ponieważ zaś z zeznań jego okazało się, że dr. Kolnik używał go stałe jako swego prywatnego sekretarza dla spraw finansowo-giełdowych i maklera giełdowego, wobec czego Kurzer ponad wszelką wątpliwość ponosi także pewną część winy — nadkomisarz Kozakiewicz zarządził także aresztowanie go. Dodać należy, że Kurzera obciążył bardzo poważnie swoimi zeznaniami Pistyner i to było jednym z głównych powodów aresztowania te-

go maklera.

Podczas przesłuchiwania Kurzera zarządziło rewizję w jego mieszkaniu przy ul. Friedrichów l. 4. Okazało się, że Kurzer nie występował w zaniłowaniu do zbyt ku swojemu szefowi drowi Kolnikowi. Mieszkanie bowiem jego urządzone z nadzwyczajnym przepychem, przeładowane jest wprost cennymi meblami, dywanami, obrazami itp. Znalezione w kasie żelaznej w formie szafki nocnej kilkadziesiąt tysięcy dolarów, 5 kilogramów złota i ponadto w mieszkaniu Kurzera bardzo znaczna ilość wspaniałych brylantów, oprawnych i nieoprawnych, wszystkie zaś one sa, jak stwierdzają fachowcy, wspaniałej wody i reprezentują wartość bardzo znaczną. Wszystko to obłożyła policja na razie aresztem, następnie zaś zapewne złożone zostaną skarby do depozytu sąd., celem ewentualnego zabezpieczenia pretensji poszkodowanych przez Kurzera i jego pracodawcę.

Co się dzieje z d-rem Kolnikiem?

O bezczelności złooczyńcy, sięgającej zaiste niezwykłego wprost natężenia, świadczy fakt, że w dniu wczorajszym nadszedł od niego telegram z Wiednia, w którym zwraca się on do jednego z adwokatów miejscowych z poleceniem uzyskania dla siebie od władz sądowych listu żelaznego, któryby mu umożliwił bezpieczny przyjazd do kraju, w zamian za co obiecuje poczynić rewelacyjne zeznania. Jakie stanowisko zajmą władze wobec powyższej propozycji — w tej chwili jeszcze nie da się przewidzieć.

Władze policyjne zarządziły inwigilowanie członków rodziny dra Kolnika, wychodząc ze słusznego założenia, że, być może, uchwycą w ten sposób nici jakiegoś, po których stwierdzić będą mogły miejsce pobytu dra Kolnika, by ewentualnie położyć na nim rękę. Przypuszczenia powyższe okazały się słuszne, nagle bowiem rewizja zarządzona raz jeszcze w domu dra Kolnika przy ul. Domagaliczów l. 1 wykazała, że żona jego przygotowywała się właśnie do wyjazdu na Semme-

ring i miała już wszystkie rzeczy w tym celu spakowane w całym szeregu bardzo eleganckich waliz. Drowa Kolnikowa miała już także przygotowany paszport, umożliwiający jej wyjazd za granicę. P. Kolnikowej polecono nie opuszczać Lwowa aż do dalszego zarządzenia władz powołanych.

Jak się okazuje, także i ojciec Kolnika zamierzał opuścić niewdzięczny teren Polski, w której nie umiano ocenić niezwykłych zdolności jego potomka. Śledztwo stwierdziło mianowicie, że i on poczynił potrzebne przygotowania do podróży, a ponadto wyposażony był w paszport zagraniczny. Władze policyjne paszport ten skonfiskowały i wydały Kolnikowi seniorowi polecenie nie opuszczania Lwowa. Dodać należy, że Kolnik-ojciec czyni wrażenie mało inteligentnego drobnomieszczanina żydowskiego z małego miasta, ubrany jest w chałat mówi dość źle po polsku. Szczegóły te przytaczamy dlatego, że uwydatniają one jeszcze bardziej osobliwy fakt zaniłowania Kolnika-juniora do szalonego zbytku, rzucania pieniędzy w prawo i w lewo, rozbijania się auto mobilami itp.

Wysokość szkody.

Afera Kolnik et Pistyner wywołała — jak już powiedzieliśmy — silny odruch opinii w mieście i w kraju, co gorsza jednak — jak się okazuje — wywołała ona także wstrząs finansowy, którego doniosłości w tej chwili przewidzieć jeszcze nie można. Dopiero zeskatalogowanie ksiąg w szeregu wmięszanych instytucji, i to zeskatalogowanie sięgające o wiele miesięcy wstecz, bo aż do ostatnich bilansów rocznych, da pełny obraz ogromu szkód, wyrządzonych przez spółkę Pistyner et dr. Kolnik. Na razie napływają ciągle coraz nowe wiadomo-

ści o zaprotestowanych w Ameryce czekach, których suma sięga w tej chwili kwoty wprost olbrzymiej, bo 900 tys. dolarów, a obawiać się należy, że to jeszcze nie koniec i, że dni najbliższe przyniosą — nie daj Boże — jeszcze znaczną podwyżkę tej sumy. — Do tej chwili brak jeszcze informacji o echach, które cała ta afery wywołała za Oceanem, łatwo jednak sobie wyobrazić można olbrzymie szkody moralne, jakie już w tej chwili na gruncie amerykańskim ponieśliśmy.

Jak przeprowadzał swe oszustwa Pistyner?

Śledztwo policyjne wykazało, że jednym z głównych sposobów operowania Pistynera było sprzedawanie bankom t. zw. wypłat na Nowy Jork w formie zwykłych listów. Działo się to w ten sposób, że Pistyner odstępował danej instytucji swoje fikcyjne pretensje zaoceanowe po pewnym kursie i podejmował odpowiednią gotówkę w efektywnych dolarach lub złotych. W następstwie tego obciążano go po jednej stronie księgi z tytułu wypłaty, skoro zaś zbliżał się termin, w którym sprawa miała być zlikwidowana, Pistyner w tej samej instytucji kupował tę samą wypłatę na Nowy Jork po kursie trochę wyższym, za co obciążano go po drugiej stronie księgi, ewentualną zaś różnicę wyrównywał.

Dzięki przeprowadzaniu mnóstwa takich fikcyjnych transakcji, pozostawała w rękach jego bardzo znaczna ilość gotówki, którą swobodnie dysponował.

Jak zaś olbrzymie były obroty, których dokonywał, świadczy fakt, że przez księgi i kasy jednej tylko z miejscowych instytucji przepłynęło w krótkim stosunkowo czasie 1,300.00 dolarów z tytułu rozrachunku ze spółką Pistyner-Kolnik. Wszystkie zobowią-

**Zechciej przyjąć do wiadomości,
że „Raco” nie tylko czyści,
„Raco” odświeża kolory**

zania wynikające z tych olbrzymich operacji spółka punktualnie wykazywała, posilując się w tem rzecz prosta, oprócz wspomnianej wyżej sztuczki także blankowanymi czekami, nie słychanie rozległym kredytem wekslowym itp. W następstwie zaś tupetu, z jakim pp. Pistyner i Kolnik operowali, udało się im wciągnąć w swój podejrzany krąg interesów cały szereg poważnych instytucji finansowych, które też według wszelkiego prawd-

podobieństwa poniosą dotkliwe straty. Rzecz prosta, że wstrząs wywołany na rynku pieniężnym Małopolski przez aferę Pistyner-Kolnik powiększy jeszcze bardziej i tak już znaczne trudności kredytowe, co może zaciążyć poważnie nad wielu firmami handlowymi i przemysłowymi. Niewątpimy, że „Związek Banków”, który wkroczył już w sprawę powyższą wyda zarządzenia, zapobiegające dalszemu rozszerzeniu się katastrofy.

Los „Mazagi”.

Dodać należy, że pierwszą ofiarą przesilenia, wywołanego przez Pistynera i Kolnika padła „Mazaga”, gdyż w dniu wczorajszym zastanowiono ruch w „Małopolskich Zakładach garbarskich”, a około 400 robotników odeszło od kas fabryki bez pieniędzy i bez pracy, którą utracili — być może — na długie miesiące. Znaczne zapasy skór, jak utrzymują niektórzy, wartości około 150.000 dolarów, zostały zajęte sądowo celem zabezpieczenia pretensji poszkodowanych. Na zer tych pretensji pójdzie niewątpli-

wie i cała „Mazaga”, co do wartości której istnieją jednak zapatrywania bardzo sprzeczne. Podczas bowiem, gdy zwolennicy Pistynera oceniają „Mazagę” na 1.500.000 dolarów, ludzie bardziej realnie myślący, utrzymują, że nie warta ona więcej niż 300.000 dolarów! W tej chwili pracuje we fabryce specjalna komisja ekspertów, którzy trutynują księgi i badają urządzenia, poczem dopiero można będzie urobić sobie właściwy pogląd na wartość „Mazagi”.

Charakterystyczny odruch oburzenia opinii publicznej.

Jak bardzo sprawa Pistyner i Kolnik wstrząsnęła opinią naszego miasta, i w jakim stopniu wywołała odruch szczerego, patriotycznego oburzenia — świadczy nadesłany nam wczoraj list, który zamieszczamy poniżej:

Do wielce szanownej Redakcji „Gazety Porannej”.

Wczytałam w dzisiejszej „Gazecie Porannej” o haniebnym aferze dra Kol-

nika, zamieszkałego przy ul. Domagaliców 1. 3., otóż proszę szanowną Redakcję o sprostowanie numeru realności, gdyż w mojej realności (kamienicy) przy ul. Domagaliców 1. 3. nigdy dr. Kolnik nie mieszkał i nie mieszka, o czym proszę naocznie się przekonać. Z zasady nigdy nie wynajęłabym mieszkania wrogim nam żywiołom i podejrzanym spekulantom. Proszę o najtychlejsze wydrukowanie sprostowania, gdyż nieprawdziwe podanie numeru, dyskredytuje moją kamienicę, a mojej osobie ubliża.

Z wysokim poważaniem
Bronisława hr. Starzeńska.

Francuskie misje wojskowe w Polsce są już niepotrzebne.

Armja nasz może się już obejść bez instruktorów.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) Z Paryża donoszą: Gubernator Paryża gen. Gouraud po powrocie z manewrów polskich oświadczył dziennikarzom, że wyszkolenie armji polskiej zrobiło tak

wielkie postępy, iż obecność instruktorów francuskich w Polsce jest już zbędna. Francuskie misje wojskowe będą wobec tego z Polski odwołane.

W jaki sposób Niemcy ratują Stinnesa?

Ratunek ten będzie kosztował wiele Bank Rzeszy.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) Z Berlina donoszą: Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem prezesa Banku Rzeszy decydujące posiedzenie w sprawie ratownictwa koncernu Stinnesa. Pozostałości wszystkich koncernów zjednoczone będą w jedno węglowo-żelazowe towarzystwo. Ro-

dzina Stinnesów będzie miała zapewniony udział. Sanacja ta będzie zakończona jeszcze przed nowym rokiem bez pomocy kapitałów zagranicznych. Opozycyjne dzienniki wyrażają, że owa sanacja poderwie w groźny sposób rezerwy Banku Rzeszy.

GENERALNĄ EKSPEDYCJĘ OGŁOSZEŃ

po przeniesieniu do domu przy ul. Bielowskiego 1. 6 I p. (przedłużenie ul. Sokoła) prowadzę nadal i to w szerszym niż dotąd zakresie. Generalna Ekspedycja przyjmuje ogłoszenia do wszystkich czasopism krajowych i zagranicznych. Teksty — w razie potrzeby — poddaje się redagowaniu. Biuro redaguje również samoistne tekstowe płatne reklamy. Punktualne, najdokładniejsze załatwianie wszelkich zleceń po cenach najprzystępniejszych.

M. T. KRZYSZTOFOWICZ.

Wielkie manewry niemieckie na granicy Prus Wsch. i Rosji Polskiej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) Manewry polskie na Wołyniu i pod Toruniem wzbudziły jak wiadomo podziw zaprzyjaźnionych mocarstw, a niepokój w Niemczech i Bolszewji. Obecnie Niemcy występują z manewrami. W pierwszej połowie września na

pruskiem pograniczu niemieckie Min. wojny organizuje wielkie manewry. Przygotowania do manewrów zakrajone są na wielką skalę. Pruski militarizm wystąpić ma z właściwą sobie butą groźnie i okazałe.

Prowokacje niemieckie w stosunku do Francji.

Odezwa organizacji miliarno-monarchistycznych.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) Z Berlina donoszą: Prasa nacjonalistyczna zamieszcza odezwę militarno - monarchistycznych organizacji niemieckich w sprawie paktu bezpieczeństwa. Odezwa jest zredagowana w niesłychanie prowokacyjnym tonie. Odezwa

oświadcza, że Niemcy mają obecnie do czynienia z narodem najbardziej kłamliwym i naifalszym, tj. z Francją. Kwestja niestępliwości w stosunku do Francji jest sprawą być albo nie być narodu niemieckiego.

ROBOTNICZY WARSZAWSCY PRZECIWI DALSZEMU STRAJKOWI.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) Z Łodzi donoszą: W dniu wczorajszym odbył się szereg wieców i zebrań robotniczych, na których uchwalono do strajku obecnie nie przystępować. Postanowiono również nie przyjmować zapłatę za pracę w towarach, jak proponują niektórzy przemysłowcy robotnikom.

W AFRYCE TRWAJĄ WALKI WGIAŻ ZE ZMIENNEM SZCZĘŚCIEM.

Paryż, 29. sierpnia. (Tel. G. P.) Donoszą o wzmożonej działalności nieprzyjaciela w rejonie Terronai. Jednym z ważniejszych następstw ostatnich sukcesów oręża francuskiego jest upadek autorytetu Abd-el-Krima wśród licznych szczepów, które przeprowadzają wysłanników przywódcy Rifenów. Abd-el-Krim twierdzi dumnie, że cokolwiek się stanie, międzynarodowe komplikacje zapewnią mu w końcu bezkarność. Przewidują, że w najbliższych dniach podejmie marszałek Fétain zarządzenia, które szybko zlikwidują kwestję rifeńską.

NEUDANE MANIFESTACJE KOMUNISTÓW W PARYŻU.

Policja aresztowała około 100 manifestantów.

Paryż, 29. sierpnia. (Tel. G. P.) Komuniści paryscy usiłowali na znak protestu przeciw rozstrzelaniu trzech komunistów w Warszawie rozpocząć manifestację na Placu Opery i na ulicy Montmartre. Policja nie dopuściła do manifestacji, przyczem kilku policjantów zostało zranionych. Policja aresztowała około 100 komunistów, pomiędzy którymi znajdują się komuniści polscy, 1 Rosjanin i 1 Niemiec.

SPRAWA PRZYŁĄCZENIA AUSTRII DO NIEMIEC ZNOW NA WIDOWNI.

Paryż, 29. sierpnia. (Tel. G. P.) „Echo de Paris” donosi z Berlina, że prez. parlamentu Loebe ma zamiar wygłosić jutro we Wiedniu wielkie przemówienie za przyłączeniem Austrii do Niemiec. Tenże dziennik podaje, że Loebe zamierza również przybyć 2-go września do Paryża, aby uzyskać poparcie socjalistów francuskich w sprawie przyłączenia Austrii do Niemiec.

LUDENDORFF CONTRA HINDENBURG.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) Z Berlina donoszą: Hindenburg odwołał w ostatniej chwili swoją wizytę u Ludendorffa, której celem było pogodzenie go z bawarskim korpusem generalnym. Dotknięty tem Ludendorff ogłosił list, w którym atakuje gwałtownie Hindenburga.

NADESŁANE.

Dr. Marja P. gonowska

powróciła i ordynuje w chorobach skór. i wener.
4663 Lwów, Asnyka 6.

Asystent Uniwersyt. Kliniki chorób skórnych i wenerycznych

Dr. H. MIERZECKI

powrócił i przyjmuje przy ul. Batorego 32. 4674
Telefon 51-35.

Zakład dentystyczno-tech.

Markusa Probsteina

we Lwowie Sobieskiego 14.
4671 otwarty od 9 1 i 3-6

Pracownia kuśnierska

Jakóba Nachtwächtera

we Lwowie, Kopernika 16
przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres kuśnierstwa po cenach umiarkowanych. 4616

Dr. I. BETTER

ord. jak w latach ubiegłych w Kryntey willa „Kraus”. 227

Firma S. FISCH

Lwów, Hetmańska 24. Tel. 13 60.
Zawiadamia iż nadszedł już świeży transport najmodniejszych FUTER i z tej okazji urządza przedsezonową sprzedaż po cenach bajecznie tanich. 3930

(FUTRA DO PRZECIHOWANIA).
Własna pracownia kuśnierska.

Eleonora Wawnikiewicz-Tatarczuchowa

rozpoczyna lekcje śpiewu solowego 15 września.

Zgłoszenia od 10 września między 4-5 ul. Chodkiewicza 8. 4429

Z TAJEMNIC WOLNOMULARSTWA

Wiedza tajemna kamieniarzy.

Historjografowie średniowiecza. -- Gotyk kolebką wolnomularstwa. -- Albertus Magnus i jego język symboliczny. -- Szopy kamieniarskie i ich zebrania. -- Angielscy „Free masons”.

Stosownie do naszej zapowiedzi damy poniżej zarys początków wolnomularstwa. Główną one w mrokach średniowiecza, ale równocześnie są one wytłumaczeniem niejednego rysu współczesnej masonerii. Genetycznie wiążą się z nią najciszej. Red.

I.

Lwów, 30. sierpnia.

Pomniki architektury są niemymi świadkami rozwoju stosunków kulturalnych w czasach, w których powstawały. I tak piramidy i budowle Memfis opowiadają dziś jeszcze o potężnej twórczości i wysokim poziomie cywilizacyjnym starożytności. Ze wspomnieniem świątyni Salomona, gmachów Niniwy, kolosa rodyjskiego, muru chińskiego itd. łączy się mimowolnie wyobrażenie o stosunkach kulturalnych tych narodów, którym arcydzieła te zawdzięczają swe powstanie. W pomnikach architektury lub ich szczątkach odzwierciedla się religia, obyczaje, ustroj państwowy i historia.

Podobnie jak era starożytna, posiada również średniowiecze w swych gmachach żywe dowody swej kultury. W Strassburgu, Ulmie, Naumburgu i Kolonii wypisana została historia okresu od 12 do 16 wieku — jak powiada Reichensperger — lapidarnym piśmem dzieł sztuki i kościołów. Historjografami średniowiecza są zręczni kamieniarze, olbrzymie zaś bloki kamienne — to czołniki, które im się posługiwali.

Pierwotne rzymskie budownictwo ulegało powolnemu, coraz to większemu wpływowi elementów germańskich, aż z połączenia się ich obu powstał styl romański. Jego panowanie nie trwało długo. Gorączka budowlana 13. i 14. wieku, rozrost miast, wzmocnienie się stanu mieszczańskiego, wytworzenie samodzielnej i swojskiej techniki — wszystko to przyspieszyło i ułatwiło powstanie nowego stylu, kładącego kres wszelkim obcym formom. Około r. 1225 panuje w Niemczech niepodzielnie gotyk. Rzemieślnicy, rzeźbiarze, malarze, murarze i kamieniarze łączą się w zrzeszenia, które — będąc wypływem potrzeby i współczesnych stosunków — przybierały coraz to wyraźniejsze i trwalsze formy, zyskując na wartości dzięki swej wewnętrznej organizacji. Zrzeszenia te należy uważać za prototyp późniejszych „Bauhütten”.

W miarę jak pierwsze początki gotyku przenikały z północnej Francji do Niemiec i Anglii, pojawiają się w tych krajach również wspomniane zrzeszenia. Kiedy zaś osiągnął później gotyk w Niemczech swój zenit, stała instytucja „Bauhütten” na najwyższym stopniu rozwoju. Jest ona kolebką zasad i form gotyckich. Tam ustalili je i wydoskonali kamieniarze. Strzeżono tych prawideł i form jako najcenniejszej tajemnicy.

Owe „Bauhütten” czyli „szopy” — pisze Findel — powstawały wszędzie tam, gdzie wznoszono większe budowle. Około takich „szop” znajdowały się mieszkania, z których z czasem, bo budowa trwała nie raz latami, powstawały kolonie lub klasztory. Za założyciela niemieckich „szop” uważa się opata Wilhelma z Hirschau, pałatyna z Scheuren (1080—1091), który już poprzednio był mistrzem „szopy” St. Emmeran w Ratysbonie. On to, pragnąc uskutecznić przebudowę i rozszerzenie klasztoru Hirschau, pościągając robotników wszelkiego rodzaju, przyłączył ich do klasztoru w charakterze braciśzków i starał się o ich naukę i wykształcenie. Ich współżycie unormowały statuty, wśród których jako naczelny obowiązek zalecił im opat Wilhelm przestrzeganie braterskiej zgody.

Znów hrabia Bollstädt jako scholasta i uczony znany pod imieniem Albertus Magnus, wkręcił — jak pisze Heideloff — oddawna zapomniany język symboliczny starożytnych i dostosował go do form sztuki budowlanej. W odpowiednich formułach, cyfrach i skrótach oddał on doskonałe usługi w terminologii budowlanej, tembardziej, że zrzeszeniom budowlanym nie wolno było spisywać zasad albertyn-

skiej sztuki budowlanej. Musiały one celem uniknięcia spopolnienia — pozostać tajemnicą.

Używano tu więc symboli. Ów język symboliczny ceniono zawsze wysoko dzięki jego dogodności, a rzeczą honoru było opanować go w zupełności. Symbole tedy były normą i wytyczną przy wykonywaniu sztuki, ułatwiały pracę tym, którzy je znali, ponieważ w najkrótszej drodze podawali im jej cel i przeprowadzenie; według tego sztucznego języka wykonywano konstrukcje budowlane. Ponadto i w innym kierunku mogła korzystnie działać owa wiedza tajemnicza „szop” — oto przy-

jętym mógł zostać jedynie uczeń, wyposażony przez naturę w rozum i posiadający pewne wiadomości. Takiemu łatwiej było wytłumaczyć język symboliczny, niż człowiekowi zupełnie nieokrzestanemu.

Findel uważa — i możemy się z nim zgodzić — że trudno dokładnie ustalić czas, w którym położono pierwsze podwaliny bractwa. Tyle tylko jest pewne, że w Niemczech powstało ono znacznie wcześniej niż w Anglii, że oparło się na urządzeniach i zasadach cechów (gild) rzemieślniczych i że nosi na sobie piętno ducha 10 i 11 wieku.

Urządzenie szop budowlanych (Bauhütten).

O urządzeniu bractw pisze Findel: „Gdzie tylko mistrz jakiś otrzymał budowę, tam ściągali się we większej liczbie robotnicy i tam zawiązywali sprzysiężeni bracia kamieniarze swą confraternitas. Prócz związkowych dopuszczano do niej również amatorów, o ile tylko przystąpili do tego bractwa i podporządkowali się jego ustawom (regulaminowi). Jako prawa tych amatorów możemy przyjąć: udział w wymiarze sprawiedliwości (według starego zwyczaju), w wyborach, w biesiadach i do brych uczynkach. Na czele bractwa stał mistrz (Stuhlmeister), wybierany starym obyczajem jedynie na podstawie swych zasług raz na rok. On to rozsądzał wszelkie spory według zwyczajów rekodzielniczych i praw kamieniarskich. Inni bracia byli sobie równi. Obowiązkiem czeladnika (Geselle) było bezinteresowne kształcenie w sztuce brata, który został rozpoznany jako wtajemniczony i udzielanie mu całej własnej umiejętności.

Co miesiąc odbywało się zebranie, na którym omawiano sprawy zrzeszenia, sądzono tych, którzy przekroczyli przepisy, i w końcu odprowadzano biesiadę. Świętem kamieniarskim był dzień św. Jana Chrzciciela i dzień t. zw. Czterech Koronowanych, szczególnych patronów związku.

Kto się poduczył, odbył wędrowkę i

zgłosił się do „szopy”, tego przyjmowano, o ile ponadto cieszył się nieposzlakowaną sławą, wpłacił wkładkę i złożył przyrzeczenie posłuszeństwa i dochowania tajemnicy.

Prócz zebrania miesięcznych odbywała każda główna „szopa” co najmniej raz w roku zebranie główne, pierwotnie znaczące tyle, co roczna wypłata za ukończoną pracę ryczałtową. Gdy później Mistrzowie wykluczyli z zebrania czeladników, odbywali rocznie dwa do czterech „zebrań kwartalnych”, których śladem są kwartalne zebrania wielkich Łóz wolnomularskich. Natomiast czeladnicy zachowali swe zebrania miesięczne, przy których — podobnie jak przy przyjęciu nowego brata — zatrzymywali część dawnych zwyczajów. Zgromadzenia i posiedzenia sądu otwierano zawsze i zamykano dźwiękiem Mistrza przewodniczącego i ławników.

Po przyjęciu do „szopy” (jak długo była ona w stanie rozkwitu), poznawał dopiero nowy brat wiedzę tajemną: uczono go alegorii i symboliki, wyjaśniano zasady wyższej architektury i znaczenie wielu architektonicznych ozdób. On sam uczył się, jak według zasad sztuki kreślić samodzielne plany i przygotowywał się do sztuki mistrzowskiej.

W blaskach zórz Odrodzenia.

Niemieckie budownictwo kwitnęło tak długo, jak długo utrzymała się niennarzalna potęga kościoła, jak długo kościół mógł ja wyrażać przez wznoszenia budowli. Kiedy zaś z braskiem Odrodzenia obudził się humanizm i przerzucił myśl ludzką z dziedzin teologicznych ku klasycznej starożytności, gdy wreszcie reformacja wstrząsnęła podwalinami katolicyzmu w Niemczech, skończyła się era monumentalnych budowli kościelnych, a zaczął się upadek zrzeszeń kamieniarskich. Aby zapobiec temu — pisze Findel — zebrali się w r. 1459 Mistrzowie dziewiętnastu „szop” południowo- i środkowo-niemieckich i wydali 25. kwietnia w Regensburgu nowe prawa (t. zw. „Ordnungen”). Statut ten ulegał później wielokrotnej przeróbce i nowelizacji, aby wreszcie w r. 1498 uzyskać zatwierdzenie cesarza Maksymiliana I, potem zaś jego następców. Jako najwyższych sędziów uznali członkowie autonomicznie ukończonego zrzeszenia (Mistrzowie, pomocnicy i czeladnicy) zarządców głównych „szop” w Strassburgu, Wiedniu, Kolonii i Bernie (później w Zurychu). Najwyższą jednak instancją miał być Mistrz głównej „szopy” przy katedrze strassburskiej. Tam miano skierowywać wszelkie zaręki pomiędzy członkami. Jednak ani organizacja ta, ani druga z r. 1462 w Torgau, nie zdołały powstrzymać upadku gotyckiego budownictwa i „szop”. Czynnikiem hamującym była reformacja, wreszcie ani duch czasu, ani smak estetyczny nie sprzyjał zgłola rozwojowi i uszlachetnianiu sztuki. Kamieniarze przestali pracować w swym zawodzie, puszczały w niepamięć ceremoniał i w miarę, jak ilość w cechach mularskich topniała, przerzucali się do innych zawodów.

W 14. wieku budowano również w Anglii w stylu gotyckim, a wznoszenie wspinalych gmachów kościelnych odpowiadało aspiracjom wybitnie wówczas katolickiego społeczeństwa w Anglii, szczególnie zaś w Szkocji. Ponieważ tajemnicę stylu gotyckiego posiadali niemieccy kamieniarze, wprowadzenie więc gotyku w Anglii równało się wprowadzeniu tam niemieckich kamieniarzy i wraz z nimi niemieckich „szop”. Przybyłe niemieccy dali impuls do zakładania bractw również malarzom angielskim, którzy z czasem zapożyczyli od nich schemat organizacyjny, przyjęli tajemnicę i obyczaje. Findel zauważa, że nie byli oni tak samodzielni, jak bractwa niemieckie, lecz pozostawali w zależności i pod nadzorem policyjnym. Mieli prawo — podaje ten historyk — zbierać się, pobierać wkładki od swych członków, wybierać Mistrzów i dozorców, odbywać zgromadzenia i biesiady. Zebrania odbywały się na miejscu stawiania budowli, przed wschodem słońca. Mistrz budowy stał obrócony ku wschodowi, a bracia tworzyli półkole. Po odprawieniu modlitwy otrzymywał każdy przydział swej dziennej pracy i szczegółowe wskazówki. Wieczór po ukończeniu roboty, zbierano się ponownie do modlitwy, poczem wypłacano zarządcą zarobek dzienny.

Angielscy „free-masons” jakkolwiek sami separowali się starannie od zwyczajnych mularzy (rough-masons), pozostawali pod surowym nadzorem władz. Uważano ich za poddanych i traktowano z niedowierzaniem. Tajemnica ich jednak pozostawała nieprzełknięta, jakkolwiek — według Findla — wyszło nawet rozporządzenie, zabraniające używania ich znaków,

znaków, specjalnych podawań ręki, lub ządania tego.

Związek zachodzący między angielskim „free-masons” i kamieniarzami niemieckimi, jest punktem węzłowym dziejów wolnomularstwa i podstawą wszelkich badań historycznych w tym kierunku. Urządzenia i zwyczaje mularstwa należy odnieść do konsyliacji dawnych „free-masons”, a pośrednio do niemieckiego kamieniarstwa. Pisze o tem Findel: „Można dziś uważać za udowodnione, w każdym razie za trudne do obalenia, że angielscy „free-masons” i niemieccy kamieniarze byli jedną i tą samą korporacją. A skoro tak jest istotnie, łatwo zrozumieć, że najstarsze angielskie konstytucje i najstarsze niemieckie ustawy kamieniarzy w przeważnej ilości pragrafów są identyczne, jakkolwiek inny jest ich porządek i kolejność. Różnica zachodząca między konstytucjami angielskimi i ustawami niemieckimi polega na odmiennym okresie nauki (w Anglii 7 lat, w Niemczech 5 lat) i na niektórych warunkach potrzebnych do zostania Mistrzem. Oto niemieccy kamieniarze, będąc czeladnikami, musieli przewodzić dwa lub więcej lat, poczem dopiero mogli ubiegać się o tytuł Mistrza. Natomiast według zwyczajów angielskich mogli Mistrzami zostać natychmiast, o ile odbyli okres nauki i o ile pozwalały im na to wiadomości, zaufanie budowniczego i stan materialny.

Zewnętrzne stanowisko angielskich bractw wolnomularskich ulegało wielokrotnie ograniczeniom przez różne akty parlamentarne. Dlatego też nie potrafili „free-masons” zdobyć sobie tego znaczenia społecznego i moralnego, jakie osiągnęli w swej ojczyźnie kamieniarze niemieccy. Mimo jednak, że „free-masons” nie zażywali większej powagi i traktowani byli na równi z rzemieślnikami, mimo, że sztuka budowlana w Anglii rychło podupadła, a kult gotyku trwał krótki czas, to przecież powołane zostało owo bractwo do ruczenia podwalin pod organizację, która po dziś dzień trwa niezmiennie, zasady swe rozniosła po wszystkich pięciu częściach świata i liczy wśród członków — królów z bożej łaski obok zwyczajnych obywateli.

Zresztą dawni „free-masons” tyle tylko uczynili w owym kierunku, że przekazali dzisiejszemu wolnomularstwu swe idee i zwyczaje i robiąc mu miejsce — sami usunęli się.

Wewnętrznych przyczyn powstania związku mularskiego należy szukać w historii Anglii.

NADESŁANE.

Ettingera Balsam na odciski

usuwa radykalnie bez bólu uporczywe nagniotki i zgrubiałe naskórki.

Skład i wyrób: 3032

Apteka M. Ettingera
Lwów, pl. Gołuchowskich.

Znakomita kuchnia domowa.

Jaremcze (wschodn. Małopolsk.)

urocze letnisko w Karpatach wschodnich w prześlicznej lesistej dolinie Prutu.

Wzorowo prowadzony Pensjonat „Marta” o 22 wygodnie urządzonej słonecznych pokojach przyjmuje już zgłoszenia na sezon jesienny od 1. IX. do 30. X. po cenach niższych.

Tennis — Werandy — Balkony —

Najkorzystniej można kupować!

Wszystkie instrumenty lekarskie

Meble operacyjne aseptyczne

Aparaty medyczne

4648 Arikuły sanitarnel

Stanisław Baran

Zaprzyśiężony Znazca Sądowy

Lwów Akademicka 26 Lwów.

Nie omijajcie okazji! Nie omijajcie okazji!

Ceny fabryczne! Zastępstwa zagraniczne!

Wystawiam na V Targach Wschodnich.

Buły asystent! Kliniki dentysty znej w Berlinie

Władysław Goldberger

4527 powrócił

Lwów, Sykstuska 15 (Mezanin).

„Bieg kolarski” „Gazety Porannej”!

Odbędzie się w ramach Zjazdu Tow. kolarskich.

Ogromne zainteresowanie. — Zgłoszenia. — Firmy zgłaszają nagrody. — Zjazd Tow. kolarskich, — Nabożeństwo. — Uroczyste powitanie. — Pochód z orkiestrą. — Złożenie wieńca. — Bieg. — Program popołudniowy.

Lwów, 30. sierpnia

„Bieg kolarski” „Gazety Porannej” wzbudził w kołach sportowych Lwowa ogromne zaniepokojenie. Przesycona meczami piłkarskimi publiczność z zadowoleniem wita pewną odmianę. Również wśród czynnych sportowców dało się zauważyć żywe zainteresowanie.

PIERWSZY DZIEŃ ZGŁOSZEŃ

które przyjmuje firma Wałukiewicz przy ul. Akademickiej, wykazuje już kilka zgłoszonych nazwisk, rekrutujących się przeważnie z niestowarzyszonych. Stara gwardja kolarska ma czas!

Celem pielgrzymki

licznych kolarzy stała się ogłoszona wczoraj przez nas trasa. Okiem znawców ocenia i bada się wszelkie wzniesienia i nierówności, stan bruków i drogi.

Ale nie tylko sfery sportowe zainteresowały się imprezą. Hżutkie kupiectwo nasze przedewszystkiem

firmy sportowe

zgłosiły chęć ufundowania własnych nagród, na co naturalnie chętnie zgodziliśmy się.

Szczegółowy wykaz firm i nagród podamy w najbliższych numerach, licząc na dalszy napływ takowych.

„Bieg kolarski” „Gazety Porannej” odbędzie się, jak wiadomo w ramach **Ogólnopolskiego Zjazdu Tow. Kolarskich.**

Program uroczystości Zjazdu

przedstawia się w ogólnych zarysach następująco:

Dnia 6. września o godz. 7.30 zebranie uczestników obok Katedry. O godz. 8-ej **nabożeństwo w katedrze.**

Po nabożeństwie uroczyste otwarcie Zjazdu w lokalu kawiarni „Renesans”. Gości z całej Rzeczypospolitej powita p. prez. Hemmerling, reprezentant miasta, prasy itp.

pochoód z orkiestrą

do grobu Nieznanego Żołnierza, gdzie nastąpi złożenie wieńca.

O godz. 11-tej start do „Biegu” „Gazety Porannej”.

Trasa „Biegu” prowadzi od ul. Chorążczyzny przez Ossolińskich-Marszałkowską-Brajerowską-Janowską-Rzesną Ruską do Janowa. Droga powrotna wiedzie z Janowa przez Rzesną Ruską — ul. Janowską-Brajerowską-Marszałkowską - 3. Maja-Jagiellońską-Legjonów-pl. Marjański-pl. Halicki-Batorego-Fredry-Akademicką-Chorążczyzny do Redakcji „Gazety Porannej”.

Powrotu pierwszych zawodników spodziewać się należy około 12.30! Po ukończeniu biegu nastąpi ogłoszenie wyników i wręczenie nagród.

Program popołudniowy Zjazdu

przewiduje wspólny obiad o godz. 2-ej pop. w Renesansie. Zwiedzanie miasta. O godz. 19-ej nastąpią obrady Zjazdu, poczem wspólna kolacja. Dalsze szczegóły, dotyczące „Biegu i „Zjazdu” podamy w ciągu tygodnia.

Z Teatru.

Uciekła mi przepióreczka.

(Przed premierą komedji Żeromskiego).

Lwów, 30. sierpnia.

Stanowisko Żeromskiego w literaturze polskiej jest zupełnie wyjątkowe. Gdy w prasie pojawiają się pierwsze jaskółki, zwiastujące nową erapcję tego znakomitego talentu, cała Polska z zapartym oddechem czeka na ukazanie się dzieła, wierząc, że będzie to nie tylko kontynuowanie dawnej linii twórczej, ale **nowy czyn artystyczny i społeczny.** I Polska nigdy nie zawodzi się na Żeromskim. Taką jest bowiem żywotność tego cudownego, nigdy nie starzejącego się talentu, że jest on nie tylko **niewyczerpanym źródłem wciąż nowych i wciąż doskonałych wzruszeń artystycznych,** ale zarazem **czułym sejsmografem zbiorowej duszy polskiej w jej ostatnich przemianach.** Związany z ziemią, która go wydała, w ziemi tej rozkochany serdecznie, przed każdym nowym dziełem przykładu ucho do ziemi i słucha długo wszystkich tych odgłosów, które idą ładem o powietrzu jak Polska szeroka i długa, od wschodu do zachodu i od zachodu do wschodu. Twórca, obdarzony tak **przeziwczym okiem,** że nie uszło mu najmilsze drganie listeczków osiki, ni żaden mizerny kwiatuś w przydrożnym rowie — posiada też **niezwykle czuły słuch.** (Któż bowiem podłuchał pięknie od Żeromskiego szum „wiernej rzeki”, granie „wicheru od morza”, krącenie wszystkich soków „przedwiośnia”? Artystyczne relacje Żeromskiego o tem, co widział i słyszał o Polsce, stwarzają czasem bolesne nieporozumienia między nim a zgrają ludzi krótkowidzących i przygłuchych. Lecz ostatecznie słowa jego talentu i czystości intencji rozpraszają wszystkie przyziemne, ośliszłe mgły i rozgrzewają nam serca do bezwzględnej hołdy dla twórcy, który ma odwagę spojrzeć w oczy najgorszej prawdzie i nie odpoczął ani na chwili na laurach swej dawnej, dobrze

zasłużonej sławy. „Uciekła mi przepióreczka”, komedja w 3 aktach, którą rozpoczyna jutro swój sezon nowa dyrekcja, **jest wspaniałym hymnem na cześć idei bohaterstwa.** Nie jest to bohaterstwo Żółkiewskich, szumiące husarskimi skrzydłami, ani junactwo Olbromskich, gotowych umrzeć za przyczynę, ani nawet samozaparcie się ludyma, bolejącego nad nędzą maluczkich, ale **zupełnie nowy, współczesny, najboleśniejszy rodzaj bohaterstwa, który w imię najczystszej etyki społecznej, dla ocalenia idei nie cofa się przed zupełnym samouniecznieniem jednostki.** Bo cóż robi bohater komedji Żeromskiego Przełęcki? Ze starych ruin zamku księżniczki Sie-

nawskiej, gdzie niegdyś urzędował **Grzegorz z Pomiankowa,** uczynić chce wspaniałą uczelnię, na której kursach kształcić się będą nauczyciele ludowi w najnowszych zdobyczach wiedzy i kultury, ażeby potem jej ziarna siać między lub, wśród tych maluczkich, co stanowią zdrowy rdzeń narodu. Dla tej idei zdobywa kapryśną i egzaltowaną właścicielkę zamku, uskrzydla suchych i rygorystycznych profesorów wyższych uczelni, porwuje do czynu Smugoniów, spokojne stadło nauczycieli ludowych w większym zapadliśku. Za ładną jest jednak ta Smugoniowa, zanadto jeszcze kobieca podstarzała księżniczka, za duży czar ma w sobie Przełęcki. Więc stało się to,

to się stać musiało. Zakochały się o-bie kobiety w naszym świetlanym bohaterze. Właściwie to i on oddawna się kocha w głębokich, młodych oczach Smugoniowej, lecz wtoczył to uczucie gdzieś na samo dno serca. A kiedy przestały nagle milczeć różowe usta pięknej nauczycielki, gdy wyznały mu bezgraniczną miłość, otwierając mu równocześnie oczy na rodzaj uczuć księżniczki, zdradzał Przełęcki do dna duszy, bo ujrzał jasno ruinę swej idei.

W jednej chwili opanował sytuację i zagrał w trzecim akcie genialną komedię. Zabił w Smugoniowej kokietującą miłość, rzucając ją w objęcia męża, podrażnił księżniczkę do tego stopnia, że na złość Przełęckiemu postanowiła odbudować stary zamek dla kursów, podrażnił ambicję profesorów, pobudzając ich do samostnej inicjatywy — a siebie unicestwił i zniesławił, przedstawiając się jako wywrotowiec i komunista. (Poświęcił miłość, sławę, dobre imię, ale idea była uratowana na wieczne czasy. Niesamowity to rodzaj bohaterstwa, prawie nie ludzki, który przypomina trochę średniowiecznych męczenników Chrystusowych.) Dla idei miłości i pokory zmieszkał ciałem i na gołębią swą duszę brali dobrowolnie ciężar najsroźszych zbrodni i grzechów.

Czyste światło bije z nowego dzieła Żeromskiego, a czy ramy sceniczne i gra aktorska wydobydnie to światło na jaw — zobaczymy na jutrzejszej premierze. Czekamy na nią wszyscy z zapartym oddechem.

Henryk Zbierzchowski.

Niezwykła kromka chleba z masłem.

Oslo w sierpniu.

(B) Jednemu z profesorów uniwersytetu w Oslo zdarzyła się przed kilku dniami

niezwykła zabawna przygoda.

Profesor ten wybrał się mianowicie na raut, urządzony ku czci jakiegoś dostojnego gościa. Po oficjalnym przywitaniu się, udali się zebrani do

obficie zastawionego bufetu.

Roztargniony profesor nasmarował masłem i obłożył kawieorem własną...

reke!

Zbliżył natychmiast tę niezwykłą kromkę chleba ku ustom i byłby sobie

odgryzł palec.

gdyby nie kolega, który zwrócił mu uwagę.

Wówczas profesor, bardzo ucieszony uprzejmością kolegi, ale ciągle jeszcze zatopiony w myślach, podnosi swą wysmarowaną rękę i klepie kolegę po — nieskazitelnym fraku!

Małżeństwo w rodzinie Rockefellera.

N. Jork w sierpniu.

(B) W pismach nowojorskich czytamy: Cioteczna wnuczka J. D. Rockefellera

Isabel Rockefeller,

zareczyła się z p. F. W. Lincoln, jun., i ślub ich nastąpi 26. września, w Christ Church, Greenwich. Narzeczoną jest również wnuczką nieżyjącego J. Hillmana, długoletniego prezesa National City Bank.

Nowość! W Kawiarni i Restauracji Nowość! RENAISSANCE Lwów, 3-go Maja l. 12.

codziennie koncert słynnej węgierskiej kapeli pod batutą Prof. Karola TOLLA z Budapesztu. 4571

Początek o godz. 8-mej wieczór, Dancing familijny od 10 wiecz. W niedzielę i święta podczas obiadu przygrywać będzie kapela cygańska

Renomowana RESTAURACJA i POKOJE DO ŚNIADAŃ

NAFTULY TÖPFERA

właśc. Christian Majer i Edmund Schön

we Lwowie, ulica Trybunańska l. 12

została po gruntownym remoncie wszystkich sal wspólnie odnowiona.

Wyborna kuchnia gorąca i zimna, znakomite piwo i napoje. tradycyjna gościnność gospodarzy i wzorowa usługa przywróciły dawną świetność tego ulubionego lokalu 4574

NA SPŁATY

poleca P. T. Oficerom, Adwokatom, Inżynierom, Urzędnikom,

Nauczycielom Obuwie wszelkiego 4222 i t. p. rodzaju

„MIKADO” Akademicka l. 20.

Szlakiem delegacji „Gazety Porannej”.

Od Kałusza do — Skolego.

W kałuskich kopalniach soli i kainitu. -- Skargi na gospodarkę gminną w Dolinie. -- Masowe redukcje Polaków w salinach. -- Stosunki w Wygodzie. -- Wzorowa gospodarka w zakładach przemysłowych państwa Skole,

**Kwatera Delegacji
w sierpniu 1925.**

Po kilkudniowym postoju w Stanisławowie, ruszamy w dalszą drogę, a najbliższym etapem jest

Kałusz.

Po rozmowie z tamtejszym starostą p. Brückmanem, który udzielił nam skromnych wyjaśnień co do stosunków w powiecie, zwracamy się do wytrawnego znawcy stosunków lokalnych komisarza miasta rejenta pana Sokola, lwowianina, który „wymigrował” do Kałusza na stanowisko szefa notariatu i burmistrza Kałusza. P. rejent Sokol, należy do energicznych ludzi.

Wskutek starań jego i zabiegów, miasto otrzymało oświetlenie elektryczne, przystąpiono do budowy kanalizacji i układania chodników. Dzieje się to wśród bardzo ciężkich warunków finansowych. W mieście, które należy do bardziej handlowych, znać ruch, na jarmarki zjeżdżają ludzie z gór, kopalnie soli i kainitu zapewniają miastu poważny rozwój. Jednym z bardzo ważnych postulatów jest

sprawa przesunięcia dworca kolejowego,

bliżej w kierunku miasta. Gmina chce dać grunt pod budowę nowego dworca i czyni starania, które powinny być przez wszystkie sfery jak najżyczliwiej poparte.

Również sprawa połączeń kolejowych ze Lwowem, wymaga natychmiastowej rewizji. Długa pauza w Stryju, zupełnie niepotrzebnie i nieekonomicznie przedłuża jazdę ze Lwowa do Kałusza, a należy gorąco zaapelować do członków rady kolejowej dyrekcji stanisławowskiej, p. Wincentego Rozwadowskiego i p. Dunki de Sajo, którzy swoimi wpływami powinni postulat powyższy przeprowadzić. Rozbudowa miasta Kałusza postępuje naprzód, dzięki jedynie i wyłącznie inicjatywie prywat-

nej, a w tej chwili powstaje około 30 budynków.

Słyszeliśmy skargi na **złe funkcjonowanie telefonów w Kałuszu**, a faktem ilustrującym te stosunki jest to, że jedna urzędniczka obsługuje równocześnie telegraf i telefon. Często więc zdarza się, że abonent telefoniczny czeka na połączenie tak długo, aż urzędniczka pocztowa przestanie na aparacie telegraficznym odbierać depesze, względnie dzieje się to samo odwrotnie. Podnosimy z naciskiem, że tego rodzaju stosunki na poczekaniu w Kałuszu, odbijają się fatalnie nie tylko na codziennym życiu handlowo-prze-

mysłowym w mieście, ale też cierpi na tem personal pocztowy, ogromnie obciążony pracą.

Kałusz i okolice stały się niedawno **widownią znanych napadów bandyckich i jakkolwiek dziś uspokoiło się, ludność żyje w pewnym podrażnieniu i liczy na czujność władz bezpieczeństwa, która zawieść nie powinna.**

Powiat poniósł dotkliwe straty wskutek

wylewów Łomnicy i Czeczwy.

Rząd udzielił 20.000 zł. zapomogi do-raznej, a to w ten sposób, że za gotówkę zakupiono 6 i pół wagonu ku-

Sensacyjny dokument III. międzynarodówki w rękach warsz. policji politycznej.

Strajk metalowców — to dzieło Sowietów.

Warszawa, 29. sierpnia.

W ręce władz urzędowych wpadł przy aresztowaniu jednego z działaczy komunistycznych następujący

charakterystyczny dokument, pisany po rosyjsku, który w przekładzie na język polski brzmi dosłownie, jak następuje:

Towarzysze! Piszecie nam, że strajk metalowców w Warszawie trzeba kończyć, jeśli się nie chce przegrać akcji.

Kategorycznie proszę dyrektyw danych na Gdańsk słuchać.

Cele, postawione przez Komintern nawet kosztem przegranej metalowców, muszą być osiągnięte.

W związku z pertraktacjami Polski z Litwą w Kopenhadze i akcją rządu niemieckiego przeciwko złotej walucie w Polsce konieczna dłuższa akcja.

Cele Republiki Sowieckiej droższe, niż lokalna przegrana.

Czek na Gdańsk wysłany.

Z komunistycznym pozdrowieniem

(—) **Wodowozow.**

Podpisany Wodowozow jest urzędnikiem komisariatu dla spraw zagranicznych, urzędującym stale w Moskwie.

Autentyczność tego dokumentu nie budzi żadnych podejrzeń — choćby ze względu na okoliczności, w jakich został znaleziony.

List nie wymaga żadnych komentarzy.

Ciekawi tylko jesteśmy, czy podobne dyrektywy otrzymywały poza komunistami również inne ugrupowania „Bloku”.

FEJLET. „GAZ. POR.” z d. 1. września 1925

FRYDERYK BOUTET

Na balu

G. Dormance przesuwiał się ostrożnie przez strojny tłum, napelniający jego salony. Podążał ku żonie, którą zatrzymał wreszcie na progu sali jadalnej.

— Ciesiu — szepnął — co ty zrobiła? Przedstawiłaś przed chwilą Daniela Larroy Zuzannie Landelot.

— To ona sama prosiła mnie o to — odrzekła pani Dormance. — Powiedziała mi: „Chcę koniecznie poznać go, powiedz niewyraźnie moje nazwisko, żeby nie dosłyszał”. Nie mogłam odmówić.

— Oczywiście. Tak samo zresztą, jak musieliśmy zaprosić oba małżeństwa... Obowiązkowi towarzyskie. Ale gdzie jest Landelot?...

Ma jakieś posiedzenie. Przyjdzie dopiero później po Zuzannę. Pani Larroy zaś nie wychodzi teraz wieczorami, gdyż pochłonięta jest całkowicie synem... Zatem niema obawy, aby zaszły jakieś komplikacje...

— W każdym jednak razie co za dziwny pomysł ze strony Zuzanny.

Pani Dormance ruszyła lekko odsłoniętymi ramionami.

— Dlaczego?... Prosta ciekawość kobieca... Patrz, tańczą właśnie razem...

Daniel Larroy, młody, wysoki, wygolony brunet obejmował istotnie ramieniem smukłą blondynkę, którą była Zuzanna Landelot.

Oboje tańczyli według nowoczesnych metod w względnie swobodniejszym kącie salonu.

— Cóż za świetna danserka! — myślał Daniel. — Ale kto to jest? Oczywiście nie słyszałem ani sylaby z nazwiska, które wymieniła pani Dormance.

— Pan doskonale tańczy — rzekła Zuzanna.

Daniel oddał jej z zapalem ten sam komplement, poczem zaczął mówić o świetności balu, wydanego przez Dormance'ów.

— Tak, istotnie elegancki bal, — odparła Zuzanna. — Pan zna ich dobrze?

— Zeszłego roku ja i moja żona spotkaliśmy się z nimi nad morzem. Ja zaś miałem już przedtem Dormance'a z klubu.

— Więc pan jest żonaty, — przerwała Zuzanna. — A żony pańskiej nie ma tutaj?...

— Nie, ma kilkumiesięczne dziecko i troska o nie zatrzymuje ją w domu...

— A nie bierze panu za złe bywanie bez niej w towarzystwie?...

— Nigdy. Wie przecież, że interesy łączą mnie z Dormance'm. Zresztą obowiąz-

ki towarzyskie... Ale pani, czy wolno spytać... Nie dosłyszałem dobrze przed chwilą

— Zdaje mi się, że pozostawienie sobie nawzajem swobody jest najrozsądniejszym systemem życia — rzekła Zuzanna. — Skoro doznało się szczęścia znalezienia towarzyski życia... lub towarzysza, który nas umie ocenić... i stworzyć pogodną egzystencję... Jestem przekonana, że żona pańska musi być bardzo miła.

Zuzanna mówiła powoli, takgdyby chciała powiedzieć coś innego. Danser jej zdziwiony temi pytaniami i uwagami, myślał, że jest to osoba uroczą, lecz dziwną. Rozmowa zwróciwszy się przez chwilę ku nieuchronnym tematom ogólnym sztuki, literatury, sportu, wkroczyła znowu na tory bardziej osobiste. Daniel wypytany w sposób dyskretny lecz uporczywy o swoje stosunki domowe, rozmyślał nad tem, dlaczego zajmuje tak żywo jego danserkę i czy nie używa ona tego niezwykłego sposobu dla ukazania mu swej nagłej i pocholebnej sympatii.

W rozmyślania te wpadły nagle jej słowa.

— Śmieszna jestem. Widzę teraz, że niemożliwe jest to, co chciałam uczynić... Sądziłam, że postępuję bardzo sprytnie... Pan nie może pojąć. Muszę się wytłumaczyć, żeby pan mnie nie zrozumiał fałszywie. Widzi pan, to ja prosiłam Cecylję Dormance, żeby przedstawiła mi pana i powiedziała niewyraźnie moje nazwisko.

kurudzy. Podczas pobytu p. ministra spraw wewnętrznych Raczkiewicza, delegaci dziesięciu gmin prosili o pomoc rządową i przesunięcie ścigania danio.

Zastępcą komisarza miasta p. Sokola jest p. Dąbrowski, który również bardzo energicznie i z poświęceniem pracuje dla dobra gminy.

Po przyjęciu w gościnnym domu pp. prezesostwa Sokolów, wyjechałszy

dla zwiedzenia kopalni soli i kainitu „Tesp”.

Droga do kopalni fatalnie zniszczona przez ruch wozów gospodarczych między miastem a kopalnią, domaga się natychmiastowej naprawy przez zarząd „Tesp”, które są moralnie zobowiązane do utrzymania tej drogi w należytych stanie.

Delegację „Gazety Porannej” przyjął bardzo uprzejmie naczelny dyrektor kopalni p. Herman i inżynier Małota, którzy udzieliли cały szereg informacji o społecznym i gospodarczym znaczeniu soli potasowych. Stwierdzono, że znajdują się one na bardzo znacznych przestrzeniach, a mianowicie w pasie 70 kln. od Kałusza do Stebnika. Słyszeliśmy z ust miarodajnych, że polskim zakładom przemysłowym brak jest stale funduszy na rozszerzanie wierceń, a dzieje się to ze szkodą ogromną dla naszego gospodarstwa, bo dość powiedzieć, że podczas, gdy u nas istnieje brak funduszy na cele eksploatacyjne, to równocześnie z Niemiec sprowadzamy około 40.000 wagonów rocznie takich samych soli. Niedawno bawiła w Kałuszu komisja złożona z pp. ministra Klarnera, komisarza oszczędnościowego Moskalewskiego, dyr. departamentu Świętochowskiego i prezesa Izby skarbowej Weinfeldta, którzy badali dokładnie tutejsze stosunki pod hasłem pomocy dla tej gałęzi przemysłu.

Dyrektor Herman oświadczył nam krótko:

— Tespy potrzebują pieniędzy na eksploatację soli, rozszerzenie kopalni i próbnę wiercenia. Jesteśmy pewni, że przyczynimy się do poprawy roli i podniesienia gospodarstwa narodowego.

Z Kałusza droga nasza prowadziła przez Dolinę, Wygodę i Bolechów do Stryja.

W Dolinie

podczas zetknięcia się z przedstawi-

Wiedziałam, że pańskiej żony dziś tutaj nie będzie. Wiedziałam także, że mój mąż przyjdzie późno... Nazywam się Zuzanna Landelot. Wysłałam zamaż za byłego męża pańskiej żony.

— Jakto? zapytał Daniel oszołomiony.

— Ruszyła ramionami.

— No tak. To bardzo proste. Państwo Landelot rozwiedli się. Pan zaślubił żonę, a ja mąż. Ale nie znam pańskiej żony... Więc... Więc od trzech lat, odkąd jestem zamężną, odczuwam coraz silniejszą ciekawość dowiedzenia się, jaką jest kobieta, która była żoną mego męża. Wiem, że jest ładną, widziałam ją zdaleka. Ale pragnęłabym wiedzieć, jaką jest pozątem, czy inteligentną, łagodną, miłą, wesołą?... Miałam nadzieję, że dziś skłonię pana do mówienia o niej bez wyjawiania moich motywów. Byłam niemądrą, powinnam była zdać sobie sprawę z tego, że to niemożliwe... Teraz muszę wyznać panu prawdę.

Po ochłonięciu z pierwszego zdziwienia Daniel Larroy zrozumiał sytuację. Spojrzał Zuzannie głęboko w oczy i spytał:

— Pani jest zazdrosna?

Zaczzerwieniła się.

— Nie wiem, nie sądzę... W każdym razie nie o tężnięćność. Wiem, że mąż mnie kocha. Zresztą pan pojmuje. Czy pan sam?...

Zawahał się. Niemile mu było zwierzać z tego, co podświadomie odczuwał. Ale nie mógł skłamać.

cielami ludności, słyszeliśmy liczne skargi i zażalenia na gospodarke gminną. Ludność z całą stanowczością domaga się od pana Wojewody wglądu w wewnętrzne stosunki i żąda rewizji gospodarki, którą w mieście prowadzi komisarz dr. Kotłowski. Z nastrojów i licznych przykładów stwierdzić jedno tylko można, że p. dr. Kotłowski sam może nie wie, jak bardzo go w mieście nie „kochają”.

Miasto pozbawione jest zupełnie wody, bo tylko 3 studnie zaopatrują 10.000 mieszkańców. Mieszkań nie ma; ludność i urzędnicy mianowani do Doliny tułają się w obskurnych pokojach hotelowych, a dość powiedzieć, że nawet fizyk starostwa dr. Czyżowski, nie znalazłszy pomieszczenia w Dolinie, zamieszkał — jak nam opowiadali — w Wygodzie, oddalonej o 10 klm. Porządki w mieście również fatalne. Ulice i chodniki w strasznym stanie, ludzie mieszkający tuż pod centrum miasta, w jesieni i na wiosnę w porze deszczów topią się formalnie w błocie.

Smutnym jest fakt, że gmina, za wiedzą czy bez wiedzy dra Kotłowskiego robi trudności w odbudowie itp., naprawa fundamentów, parkanów itd. wymaga długich formalności podań i komisji, a bez zatwierdzenia planów nie wolno nikomu naskutecznić nawet drobnych napraw.

Słyszając skargi i utyskiwania na zarząd miasta, słyszeliśmy równocześnie wiele pochwał pod adresem starosty pana Mahra i jego zastępcy pana Łukaszeńskiego. Dziś jedną z aktualnych kwestii jest nominacja komisarza rządowego dla tymczasowej Rady powiatowej, a ma nim zostać w miejsce obecnego ks. Sujki, starosta powiatu p. Mahr.

Przy sposobności naszego pobytu w Dolinie, najpoważniejsi obywatele miasta skarżyli się na

system redukowania Polaków w tamtejszych salinach.

W ostatnich tygodniach po większych redukcjach przyszła znów kolej na 2 Polaków sztygarów, a mianowicie Józefa Ziębickiego i Andrzeja Ziarki, którzy należeli do bardzo tegich, sumiennych i solidnych pracowników. Kierownikiem salin jest jeszcze w tej chwili p. Wyporek, który — mamy nadzieję — zbada dokładnie przyczyny zastanawiającej redukcji, my zaś ze swej strony apelujemy gorąco do pana ministra przemysłu i handlu Klarnera, aby jak najrychlej zainteresował się powyższą sprawą.

— Tak, odrzekł cicho. Ja także... W każdym razie rozumiem panią doskonale... Wiem, że nie mam powodu do zazdrości. Ze przeszłość dla Janki — dla żony mojej — nie liczy się — nigdy się nie liczyła... Zdawało jej się może, że kocha... ale nie kochała... Z panem Landelot była nieszczęśliwa. Dręczący ją zazdrością, despotyzmem. Zuzanna oburzyła się.

— Ależ to ona była despotyczna, gwałtowna, podejrzliwa. Robiła sceny o wszystkim, nie pozwalała być nigdzie samemu, tyraniowała go...

Daniel roześmiał się drwiąco.

— Janka gwałtowna!... Ależ to chodząca łagodność, nigdy nie czyni mi najmniejszych wyrzekań... To, że jestem tutaj dziś wieczorem, uważa za zupełnie naturalne... Nie, to jej pierwszy mąż był zazdrosny...

— Ona tak panu mówiła!...

— Tak samo, jak on powiedział pani, że było naodwrot.

Zapanowała dłuższa chwila niechętnego milczenia... Gdzie była prawda? Kto kłamał? Czy istniała zazdrość między Landelotem a jego pierwszą żoną? Wzajemna czy jednostronna i z której strony? Dlaczego żadne z nich zawarłszy nowe związki małżeńskie nie okazywało zazdrości? Czy to skutek doświadczenia nabytego w pierwszym nieszczęśliwym małżeństwie, czy też obojętność?...

— Ja nie kochałam nikogo przed wyj-

Sprytny chirurg.

Sztokholm w sierpniu.

(B) W gazetach sztokholmskich kursuje obecnie anegdota o niezwykle sprytnym chirurgu tamtejszym, dr. Svange. Do lekarza tego, cieszącego się dużą sławą i bardzo liczną klientelą, zgłosiła się przed kilku dniami

para wieśniaków.

Chodziło o przywołanie pomocy wieśniaczce, która zwichnęła dolną szczękę.

Chirurg kazał kobiecie usiąść w fotelu, a następnie — jeden chwyt!

— i szczęką znalazła się na swoim miejscu. Gdy przyszło do zapłaty — wieśniak wzbraniał się uścić wysokie honorarium pod pozorem, że zabieg leczniczy

trwał tak krótko.

Sprytny chirurg nie odrzekł ani słowa, lecz zbliżywszy się szybko do zaskoczonych kobiety, przywrócił szczękę

do dawnego położenia.

Przerażony wieśniak natychmiast zgodził się teraz na warunki chirurga.

W rozmowach z ludnością podkreślano wobec nas stanowczy sprzeciw w sprawie projektów przeniesienia starostwa do Bolechowa.

I Dolina ma swoje

curiosum pocztowe.

Dość powiedzieć, że poczta nie daje listonoszów, a przysiółki: Dąbrowa, Obliski i Broczków nie mają wogóle listonoszów i zmuszone są posyłać specjalnych posłańców po pocztę, a nawet za każdy doręczony list osobno płacić.

Na to szczególne zaniedbanie Doliny pod względem pocztowym, zwracamy Prezydium Dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie specjalną uwagę w nadziei, że anormalne stosunki będą natychmiast usunięte.

W Wygodzie,

dokąd przybyliśmy na krótki pobyt, bawi na wypoczynku letnim prezes Rady nadzorczej Spółki akcyjnej wydawniczej generał dr. Tadeusz Ballaban. Dzięki temu p. generał wprowadził nas odrazu w szczegóły tutejszego codziennego życia i stosunków gospodarczych. Dookoła Karpackiego Towarzystwa Leśnego „Sylwini” i Zakładu przemysłu drzewnego skupia się cały tutejszy ruch. Około 3000 robotników, zamieszkałych tu i w okolicy, stanowi poważny element, dla którego praca oświatowa i społeczna jest jak najbardziej wskazana. Kółko rolnicze, którego prezesem jest p. dr. Czyżowski, rozwija się bardzo dobrze. W ostatnich miesiącach dzięki inicjatywie tutejszych silnych zrzeszeń i organizacji urzędniczych, ufundowano dzwony dla kościoła. Mianowicie urzędnicy i robotnicy Towarzystwa „Sylwini”, Kółko rolnicze oraz parafianie przystąpili do pięknego

ściem za niego, szepnęła wreszcie Zuzanna.

— Janka nie kochała go, rzekł Daniel.

— Skąd pan to może wiedzieć?

— Jestem pewny. Nadto silnie mnie kocha.

— Ja mówiłam sobie to samo, gdy rodzice odradzali mi małżeństwo z nim dlatego, że był rozważniejszy. Teraz sama już nie wiem. Tupięła nogą.

— Niech się pani uspokoi, rzekł półgłosem. Może ktoś zwróci uwagę.

— To prawda... Bardzo nierozsądnie postąpiłam. Ciekawość moja nie miała sensu... Byłam szczęśliwa, a teraz nie wiem już!...

— Tak samo i ja, odpowiedział... Lepiej byłoby, gdybym tu nie był przyszedł... Może zatańczymy? dodał, ażeby skierować na inne tory jej myśl i swoją.

Zuzanna zaśmiała się z przymusem.

— Dobrze, to nas otrzeźwi.

Ruszyli w rytm orkiestry. Nie odczuwali już niechęci do siebie, przeciwnie złączyła ich sympatia, zaufanie wzajemne, zrodzone z ukrytej urazy, jaką odczuwali oboje przeciw kobiecie i mężczyźnie, z którymi złączyli się jako pocieszyciele, trochę może lekceważąc. Podświadoma chęć odwetu powstała w nich. Daniel objął mocniej nieco Zuzannę, a ona trochę bardziej poddała się, tanecznemu uścisłowi.

F. M.

dzieła założenia dzwonów, a cała akcja, pokierowana energiczną ręką dra Czyżowskiego, przeszła w czyn.

Delegację „Gazety Porannej” zaprosili robotnicy ze Związku chrześcijańskiego do własnego lokalu, gdzie udzielono wiele informacji. Towarzystwo karpackie leśne, wskutek ciężkiej sytuacji na rynku walutowym, wypowiadziało pracę robotnikom, czemu daliśmy już wyraz w specjalnie wysłanej depeszy. W lokalu Związku poznaliśmy również śliczną postać 82-letniego starszaka Józefa Gracha, który przybył nie po to, aby się skarżyć, ale, aby pokazać jak tę robotnik polski potrafi pracować. P. Józef Gracel 50 lat swego życia pracował w tutejszym Towarzystwie „Silwinja, lasy i góry nadały temu człowiekowi hart niezwykły. To też w rozmowach późniejszych z dyrektorem Państwa Skole p. Robusem, a wreszcie także z młodym baronem Groedlem, polecałmy gorąco tego sędziwego starca i znakomitego pracownika opiece i pamięci tych, dla których całe życie ciężko i dobrze pracował. W towarzystwie naszego prezesa Rady nadzorczej generała Ballabana, zwiedziliśmy następnie szereg miejscowości, położonych w najbliższym promieniu. Wędzisz i położoną malowniczo Ludwikówkę, oraz szereg miejscowości niedaleko już granicy czeskiej.

Droga nasza prowadziła następnie wśród najpiękniejszych lasów i dolin rzecznych. Gościńcem Wygoda — Dolina — Turza wielka, zajęchaliśmy do tej ostatniej miejscowości, gdzie zarządcą lasów państwowych był do ostatniej chwili dzielny gospodarz p. radca Wójcik; przeniesiony ostatnio do Kałusza. Po obejrzeniu gospodarstwa leśnego i państwowych bogactw, jechaliśmy dalej drogą, przez miasteczko Sokołów i Stryj, świetną szosą.

do Skolego,

by zwiedzić tutaj na skutek bardzo uprzejmego zaproszenia, Zakłady gospodarcze i przemysłowe Państwa Skole.

W kotlinie górskiej, jakby oazą, są Zakłady przemysłowe dla przetworów drzewnych, kierowane od dawnych lat ręką baronów Groedlów.

Zajeżdżamy przed budynek Zarządu, gdzie nas przyjmuje dyrektor Robus, a wkrótce potem zjawia się młody baron Groedl.

W towarzystwie obu tych panów, prezesa generała Ballabana i sekretarza Fleischera zwiedzamy szczegółowo Zakłady przemysłowe — Państwa Skole. Wszystko w największym ruchu, wszystko w największym tempie pracy. Jest to jeden z ośrodków naszego przemysłu drzewnego, postawiony

na najwyższym poziomie nowoczesnych wymagań technicznych

i praktycznych, a zdrowych kalkulacji kupieckich.

Olbrzymie drzewa, którym los po ścięciu kazał przybrać inne kształty, przerabiana są tutaj z nieprawdopodobną wprost szybkością. Żaden kawałek drzewa, nawet najdrobniejszy nie marnuje się wcale. Wszystko ma swoje przeznaczenie, kierunek gospodarki idzie po linii największego wykorzystania.

Śledzimy krok za krokiem, elektryczną przeróbkę drzewa, olbrzymia armia robotników obsługuje tysiące maszyn i warsztatów. Trzeba bowiem wiedzieć, że wszystkie urządzenia maszynowe są konserwowane i naprawiane we własnym zarządzie, od największych, aż do najdrobniejszych szczegółów.

Młody baron Groedl odbył ostatnio podróż do Ameryki i podczas swego dłuższego pobytu w centrach przemysłowych amerykańskich studiował nie tylko najnowsze zdobycze na polu technicznym, ale także wszystkie te urządzenia społeczne dla robotników, które wprowadzone w czyn, stwarzają stałą harmonię między robotnikiem a przedsiębiorstwem.

To też Zakłady przemysłowe barona Groedla są także wzorem tej właśnie harmonii przy zastosowaniu szeroko pojętej opieki nad robotnikiem jego rodziną. Świadczą o tem szeregi domów robotniczych, ochronek, szkółek i sklepów.

Urzędnicy tej największej firmy drzewnej w Polsce, która racjonalnie eksploatuje drzewo, na terenie około 150.000 morgów lasu są również otaczani opieką, nie tylko przez przedsiębiorstwo jako takie, ale cieszą się też osobistą troskliwością młodego barona Groedla, który spędza tutaj szereg miesięcy w roku.

Osobną gałąź przedsiębiorstwa stanowią

doskonały kamień,

który w ostatnich czasach jest masowo zamawiany przez zarządy miast do brukowania ulic, na co równocześnie zwracamy uwagę interesowanym. Eksploatacja kamienia z własnych, naturalnych kamieniołomów, również postawiona jest bardzo wysoko.

W ostatnich miesiącach sprowadzono specjalne maszyny, a na wielką skalę prowadzona jest fabrykacja dużych kostek brukowych.

Podczas zwiedzania tych wszystkich urządzeń, zakładów i fabryk, baron Groedl rzekł te charakterystyczne słowa:

— Muszę panom powiedzieć, że wszystko co zarabiamy, wchodzi na powrót w przedsiębiorstwo. To znaczy, jeden grosz ani nie wywozi się zagranicę, ani nie lokuje w inne przedsiębiorstwa. Każdy dochód idzie na zakupno nowych maszyn, budujemy i poprawiamy budynki, zwiększamy długość torów dla kolejek leśnych.

Baron Groedl mieszka w małym niepokaznym domku, a wierną straż pełnią dookoła domu dwa ułaskawione młode jelenie, które niemniej pomimo swej „łaskawości” biorą obcego przybysza w dwa ognie i odstraszaają małutkimi rogami.

St. Zachariasiewicz.

NADESZLAŁE

Specjalista chor. skórnych i wener. Dr. W. LAUTERSTEIN b. elew kliniki dermatol. w Berlinie Łwów, ul. Sykstuska 37 (róg Słowackiego) 4607 powrócił.

Nicea. Pr. des Anglais 45. Jedyński polski Hotel Polonia Ogród. Kapiele morskie. 398

TEATR WIELKI.

Poniedziałek d. 31 sierpnia „Uciekla mi przepióreczka”, komedia w 3 aktach Żeromskiego.

Wtorek, 1. września „Uciekla mi przepióreczka” kom. w 3 akt. Żeromskiego.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek, 1. września „Noc Antonji”, komedia w 3 aktach, 4 odsłonach, Melchiora Lengyela.

Sroda, 2. września „Noc Antonji”, kom. w 3 akt. Melchiora Lengyela.

Początek przedstawień punktualnie o g. 7.30 wieczorem.

Teatr Wielki, dziś w niedzielę zakończy sezon teatralny 1924—1925 r. Będzie to zarazem ostatni dzień gościnnych występów znakomitego artysty scen polskich p. Kazimierza Junoszy-Stępowskiego, w świetnej komedji „Uwodziciel”, w której nasz miły gość, kreuje z nadzwyczajnym powodzeniem popisową rolę wielkiego barytona. Dzisiejsze przedstawienie z pewnością zapełni widownię publicznością, pragnącą dać wyraz swego wielkiego uznania dla ulubieńca wszystkich scen polskich, który na naszej scenie od pierwszego przedstawienia zdobył prawdziwy sukces.

Nowy sezon teatralny 1925—1926 rok, rozpocznie się w poniedziałek 31. bm. w Teatrze Wielkim premierą głośnej komedji Stefana Żeromskiego pt. „Uciekla mi przepióreczka”, granej z nadzwyczajnym powodzeniem na wszystkich stołecznych scenach polskich. W premierze tej wystąpi zespół najwybitniejszych artystów naszej sceny z pp. Dębicką, Trapszo, Czakiem, Lochmanem, Michulowiczem, Zabielskim, Żyteckim i innymi. Reżyserja tego ze wszystkich miar ciekawego utworu spoczywa w rękach dyr. Henryka Barwińskiego. — We wtorek w Teatrze Nowości ukaże się również po raz pierwszy świetna komedia Melchiora Lengyela „Noc Antonji” z p. Barwińskiego w roli głównej. Obok niej zaprezentują się naszej publiczności nowozagraniani artyści pp. Galicka, Szczesna, Fertner, Kwiatkowski, Miłski, prócz osób dawnego zespołu pp. Hierowskiej, Jankowskiej, Rowińskiej, Rybickiej, Bojanowskiego, Kopczyńskiego i Szoslanda. Reżyserja p. Juliana Dobrzańskiego. Sprzedaż biletów rozpocznie się już w kasach teatrów i w kasie miastowej.

Szkoła Muzyczna im. J. Paderewskiego we Lwowie, ul. Miłkowskiego 11, boczna Klonowicza, ogłasza wpisy na rok szkolny 1925/26. Przedmioty: śpiew solowy, fortepian, skrzypce, wiolonczela, kontrabas, flet, obój, klarnet, fagot, waltornia, trąbka, puzon. Przedmioty teoretyczne: muzyka komnatowa i orkiestralna, gymnastyka rytmiczna, język francuski i włoski. Według rozporządzenia ministerjalnego, dzieci urzędników i funkcyj państw. mogą otrzymać zwrot czesnego. Uczniowie wybitnie utalentowani mogą być zwolnieni od czesnego. Uczniowie, którzy nie mają fortepianu, mogą ćwiczyć w szkole. Kancelaria otwarta od godz. 11-tej do 7-mej. Dyr. Zwierzchowski. 4657

HELENA MIŁOWSKA

art. reatru miejskiego

udziela lekcji śpiewu przygotowuje do opery i operetki. — Zgłoszenia między godz. 12 i 1. 4532

ul. KRASZEWSKIEGO 19. parter.

RIN-TIN-TIN, dramat w 7 aktach. W głównej roli pies-wilk „Rin-Tin-Tin”. Sensacja niebywała. **Kino CHIMERA.** 4673

Osobiste. Prezes Sądu apelac. Czerwiński, po powrocie z urlopu objął urzędowanie z dniem 29. sierpnia br. i przyjmuje interesentów jak zwykle, każdego dnia oprócz wtorku, od godz. 12—1 w południe. **Dodatkowe pociągi pociągów na Targi Wschodnie.** Ze względu na „Targi Wschodnie” kursować będą między Warszawą i Lwowem począwszy od 4. września do 18. września dodatkowe pociągi pociągów Nr. 907. (odjazd z Warszawy 19.10, przyjazd do Lwowa 6.53) i Nr. 908. (odjazd ze Lwowa 20.50, przyjazd do Warszawy 9.55) przewidziane w ściennych rozkładach jazdy.

Zmiana w rozkładzie jazdy. Z dniem 1. września br. zmienia się rozkład jazdy pociągów osobowych Nr. 1622. kursującego między Potutorami i Brzezanami następująco: odj. z Potutor o godz. 6.34, przyjazd do Brzezan o godz. 6.50.

Szkoła dramatyczna przy Konserwatorium lwowskim pod kierunkiem Francisz-

Tajemnica rokowania f n nsowe belgijsko-amerykańskie.

(Telefoniem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 29. sierpnia. (Z) Z Paryża donoszą: Przejżdżający przez Paryż premier belgijski Theunis nie złożył wizyty ani min. spraw zagran., ani premierowi francuskiemu. Odmowę zatrzymania się w Paryżu tłumaczy

premier belgijski tem. że Ameryka postawiła za nieodzowny warunek zachowanie tajemnicy w rokowaniach, jakie Belgja prowadzi z rządem amerykańskim w sprawie długów belgijskich

Niemcy zaczynają dotkliwie odczuwać skutki wojny gospodarczej z Polską.

Berlin, 29. sierpnia. (Tel. G. P.) W ostatnich dniach zaznaczył się nieznaczny spadek cen na ziemniaki, zboże, bawełnę, miedź, naftę i benzynę. Natomiast wzro-

sty ceny na cukier, mięso, ołów, skóry, konopie i cynk, a więc przede wszystkim na produkty importowane z Polski.

Poważny kupiec — nożowcem.

Lwów, 30. sierpnia.

(—) Wczoraj, koło północy, na pl. Gołuchowskich dwaj kupcy tutejsi, po krótkiej kłótni na tle handlowych porachunków, rozpoczęli bójkę. Podczas szamotanii się, jeden z nich, Fiszman, u-

godził swego kolegę, Turteltauba, dwa razy nożem. Nadbiegła policja aresztowała Fiszmana, zaś rannego w głowę i kark Turteltauba odstawiono w stanie ciężkim do szpitala.

ka Frączkowskiego rozpoczyna piąty rok swej działalności. Świadczy to najlepiej o jej użyteczności i poziomie, na jakim jest prowadzona. Z nowym rokiem szkolnym, który rozpocznie się dnia 6. września szkoła wchodzi w nowy okres swego rozwoju, gdyż odda pozostawać będzie w ścisłym kontakcie z teatrem miejskim i stanowić będzie w ten sposób równocześnie szkołę aplikacyjną. Plan nauki obejmuje jako główne przedmioty: wymowę i grę sceniczną, oraz wykłady teoretyczne z dziedziny historii teatru i literatury dramatycznej, kostiumologii, estetyki i psychologii. Wpisy przyjmuje kancelaria Szkoły dramatycznej (gmach Tow. Muzycznego Chorażczyzny 1. 7. od dnia 28. sierpnia w godzinach urzędowych od 11 do 1 i od 4 do 6 popoł.

Wyścigi samochodowe. Celem przygotowania drogi Stryj-Bilcze, po której ma się odbyć dnia 8. września międzynarodowy wyścig samochodowy, przystąpiła Okr. Dyr. robót publicznych do usuwania usterek szosy. Wszystkie mosty zostały dokładnie zbadane, a obecnie pracuje kilka drużyn robotniczych nad naprawą najdrobniejszych nawet wybojów. Cały tor wyścigu zostanie zamieniony celem usunięcia z nawierzchni ostrych i dla pneumatyków szkodliwych przedmiotów jak szkło, gwoździe i t. p., aby przy tych szalonych chybnościach, jakie rozwijają wyścigowe maszyny do minimum zredukować możliwość wypadku przez pęknięcie gumy. Ze względu na trudności komunikacyjne zostanie w dzień wyścigu uruchomiony specjalny pociąg, który amatorów tego niezwykłego widowiska zawiezie do mety.

Zwinięcie Oddziałów należnościowych Dyrekcji okręgów skarbowych. Z dniem 1. września br. ulegają zwinięciu Oddziały należnościowe istniejących w Małopolsce Dyrekcji okręgów skarbowych, a agendy ich przechodzą na wszystkie czynne w dotychczasowym okręgu skarbowym Urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych, w granicach tychże terytorjalnego zakresu działania. Zauważa się, że zakres działania Urzędu skarbowego do spraw opłat stemplowych i podatku spadkowego (b. Urzędu wymiaru należności) we Lwowie, którego terytorjalna kompetencja rozciąga się na miasto Lwów, oraz na powiaty sądowe Lwów S. II, Szczercz i Winniki, pozostaje niezmieniony.

(—) **Zatrucie się w bufecie kolejowym.** Asystent kolejowy Julian Starczewski w Sądowej Wiszni, zjadł wczoraj w tamtejszym bufecie kolejowym kawałek nieświeżej kiełbasy i doznał zatrucia. Przewieziono go do szpitala powszechnego we Lwowie.

(—) **Eksplozja naboju karabinowego.** We wsi Werchale, pow. Rawa ruska, Jan Baran znalazł nabój karabinowy, który podczas manipulowania nim eksplodował,

uszkadzając mu oko. W stanie groźnym przywieziono Barana do szpitala.

(—) **Zamach samobójczy.** Do szpitala powszechnego przywieziono wczoraj Janinę Leibfritz, handlarke jarzyn, zam. w Zamarstynowie, która w zamiarze samobójczym wypila jakąś nieznana narazie truciznę.

(—) **Złamanie ręki podczas młócki.** W Borhakach, pow. Kamionka Str., Marja Spocka w czasie młócenia doznała złamania ręki. Przewieziono ją do szpitala we Lwowie.

(—) **Czyj obłopak?** Na ul. Zielonej spotkał wczoraj posterunkowy błąkającego się 6-letniego chłopaka, który podał, że nazywa się Jan Pacholczek i mieszka przy ul. Zielonej 25. Posterunkowy odprowadził go pod wspomniany adres, gdzie jednak okazało się, że chłopaka w tej rzeczywistości nie znają. Wobec tego oddano go w opiekę I. komisariatu miejskiemu.

(—) **Do aresztów policyjnych oddano wczoraj:** Aleksandra Chomiaka i Władysława Łubuzę, zam. w Zamarstynowie, za kradzież dwu gęsi z wozu stojącego na rogatkach żółkiewskiej na szkodę nieznanego właściciela, Mózesa Abrahamę, zam. przy ul. Piłkarskiej 8., za kradzież kieszonkową na szkodę Stefani Jaremczuk, Mendla Engla, zam. w Borkach Starych, za kradzież kieszonkową w tramwaju, Tomaszę Jawerę, Marję Trojanowską, Mieczysława Połedyka za awanturowanie się w stanie pijanym, oraz Mieczysława Mosińskiego i Andrzeja Węgrzyna plutonowych 6. p. lotniczego za wywołanie wielkiej awantury w ul. Rejtana. Nadto oddano do aresztów policyjnych Piotra Łaskowskiego za żebranie.

Dentysta

4616

Z. L. KREMER

powrócił i przyjmuje jak zwykle ul. Kochanowskiego 16.

WPISY do pryw. GIMNAZJUM żeńsk. i męsk. z pełnymi prawami gimn. państw. Dr. A. KARP-FUCHSOWEJ we Lwowie, ul. Krasickich 18a, odbędzie się dnia 29. i 31. sierpnia br.; egzamina wstępne 2. września br. 4570-4

Prym. D. LEŃKO

powrócił

i ordynuje w chor. moczochirurgicznych Lwów, ul. Asyka 1. 4457

Prof. Teodor Mayer, Jabłonowskich 56, drzwi 16
ekcje skrzypiec — przyjmuje od 3—5
popoł. 4648

towary bławatn

w wielk m wyborze

poleca firma 1482

STACHIEWICZ i ABRYSOŃSKI

Lwów, Rynek-Trybunalska.

Brutalne maltretowanie koni.

Lwów, 30. sierpnia.

Przy ul. Supińskiego między Nr. 9 a 13 budują obecnie gmach nowy. Do budowy tegoż zajeżdżają codziennie wozy, przeladowywane materiałem budowlanym. Woznice tych furmanek obchodzą się wprost w niesłychany, nieludzki sposób z biednymi końmi, które nie mogą sobie dać rady z nadmiernym ciężarem, zwłaszcza, że grunt jest rozmokły i gliniasty. Zwracamy tedy uwagę policji, aby w odpowiedni sposób poskromiła tych rozwydrzonych brutalów.

Pożar od pioruna.

(Od naszego korespondenta.)

Gródek Jagiell., 29. sierpnia.

(—) Onegdaj po południu w czasie burzy Ogonur uderzył w dom mieszkalny Piotra Mazurskiego w Dąbrowicy pow. Gródek Jagielloński, skutkiem czego powstał pożar i cały dom spłonął. Szkoda wynosi 1.500 zł.

Nowy napad rabunkowy pod Zamościem.

(Telefoniem od naszego korespon.)

Zamość, 29. sierpnia.

(—) Wczoraj zawiadomiono telefonicznie ekspozyturę śledczą we Lwowie, iż ubiegłej nocy, trzech nieznanymi bandytów napadło na dom gospodarza Marcina Surego w Sztabach, w powiecie zamojskim, gdzie pod groźbą użycia broni zrabowali 3.000 zł. w gotówce, oraz garderobę i bieliznę, pochodzenia amerykańskiego, wart. 4.000 zł. Ogólna szkoda wynosi 7.000 złotych. Bandyci zbiegli. Policja zarządziła za nimi pościg.

Krwawa tragedia podczas uczy weselej.

(Do ilustracji na str. 1-szej.)

W miasteczku Castiglioni we Włoszech rozegrał się przed kilku dniami straszny dramat rodzinny. Oto pewien młodzieniec z dobrej rodziny, Eugenio Faiella, zawierał związek małżeński z uroczą panienką z tego samego miasteczka, Adelą d'Alfonso. Po uroczystości ślubnej młoda para w towarzystwie krewnych i przyjaciół zasiadła do uczy weselnej. Nagle młody małżonek usłyszał kilka strzałów, które padły w kuchni. Zaniepokojony do najwyższego opnia pobiegł natychmiast do kuchni, gdzie oczom jego przedstawił się straszny obraz: Na ziemi w kałuży krwi leżała siostra jego żony Ida, obok niej stał jej mąż, rozwiedziony z nią niedawno, trzymając w ręku jeszcze dymiący rewolwer. Na widok wkroczającego do kuchni Faielli, morderca skierował ku niemu rewolwer i strzelił, raniąc go ciężko w brzuch. Na odgłos tego strzału, który deszcz do uszu zebranych w sali jadalnej, ponieważ Faiella zostawił drzwi za sobą uchylone, goście weselni wpadli do kuchni i ubez władnili mordercę. Zawezwano karabinierów, a śledztwo przeprowadzone przez nich na miejscu wykazało, że morderca Idy d'Alfonso od dłuższego już czasu starał się, aby rozwiedziona żona do niego powróciła, czemu jednak ona kategorycznie się sprzeciwiała. Dowiedziawszy się o uczcie weselnej siostry Idy, ludzi się nadzieja, że uda mu się wyzyskać nastrój weselny dla prześladowania żony. W tym celu wywołał ją do kuchni, kiedy jednak i tym razem spotkał się ze stanowczą odmową, rozwścieklony strzelił kilkakrotnie do nieszczęśliwej, oszołomiony zaś przelaną krwią strzelił także do szwagra.

Odkrycie autoportretu Raffaella.

Rzym w sierpniu.

(B) Od dawna zwrócił uwagę znawców sztuki portret młodego człowieka, stojącego w lewym rogu znanego fresku kaplicy Sykstyńskiej pt. „Wypędzenie Heljodora”. Mianowicie człowiek ten okazywał duże podobieństwo do znanych skądinąd rysów młodocianego Raffaella. Tych jednak, którzy chcieli w tym człowieku widzieć młodego Raffaella, wprowadzał w błąd dziwny strój i list trzymany w ręku z napisem: Gian Pietro Fogliata.

Okazało się jednak na podstawie badań archiwalnych prof. Gronua, znanego biografa Raffaella, że Juliusz II. pragnąc wynagrodzić Raffaella za jego trudy, ofiarował mu zyskowną synekurę: urząd swego sekretarza. Tem tłumaczy się ow list i strój urzędowy.

Wiadomość o odkryciu tego autoportretu Raffaella wywarła duże wrażenie, gdyż dotychczas znano tylko jeden i to znacznie gorszy portret młodocianego Raffaella, przechowany w Florencji.

Historja o „dzikim człowieku”, który był szczęśliwy.

Miał dwu przyjaciół w ciemnym borze — psa i sarnę.

Salzburg, w sierpniu.

Jeden z urzędników leśnych w pobliżu Salzburga, przechodząc przez poręczony swej opiece rewir, zauważył w zaroślach śpiącego mężczyznę.

Nieznany człowiek

był nagi, biodra jego okrywał tylko płat skóry zajęczej.

Zdziwiony tem spotkaniem, zbliżał się ostrożnie leśnik i już miał ująć przybłądę, gdy

ogromne psisko

powaliło go na ziemię.

Śpiący zbudził się ze snu, odwołał psa i zniknął w gąszczu. W kilkanaście dni potem straż lasowa schwyciła dziwnego mieszkańca. Był nim zredukowany urzędnik państwowy, który nie mogąc znaleźć żadnej posady, rozpoczął

życie współczesnego Robinsona.

Całe mienie jego składało się z dużego noża i woreczka soli.

Ubranie i buty zdarły mu się jeszcze w mieście.

Pod wpływem konieczności

używał więc Adamowego stroju.

Rozpacz Robinsona nie miała granic. Sprowadzony do urzędu policyjnego wybuchł płaczem i zaklinał, aby mu pozwolono prowadzić żywot

W lesie bowiem znalazł szczęście i przestał dopiero głodować.

Przyroda była bowiem stokroć hojniejsza, niż ludzie.

Ze sportu.

ŁKS.—HASMONEA 4 : 2 (3 : 1).

Lwów, 30. sierpnia.

ŁKS.: Sobociński; Cyl, Kawalczyk; Kowalski, Trzmiel, Cichecki, Gałęcki, Durka, Szmaja, Janczyk, Cichecki.

Hasmonea: Garfunkel; Redler, Birnbach; Schneider, Mohr, Fleischer; Hoch, Wolfsthal, Steurman, Kahane, Werter.

Sędzia p. Bober.

Hasmonea przegrała zawody, które z łatwością wygrać mogła. Twierdzenie to wydaje się może przy klesce 4 : 2 dziwne, a jednak jest prawdziwe. Kleskę swą mają Lwowiacy do zawdzięczenia li tylko bramkarzowi, który na pięć strzałów puścił cztery. Wszystkie cztery bramki były z łatwością do obronienia i wystawiają Garfunklowi świadectwo najwyższej nieudolności. Nawet śliska piłka nie może posłużyć za usprawiedliwienie, gdyż jak raz jeszcze stwierdzamy, z którymi nie dawał sobie rady A-klasowy bramkarz Hasmonei, napewno nie sprawiłyby kłopotu niejednemu z cerberów B-klasy. Reszta drużyny „biało-niebieskich” spisywała się naogół nieźle. Szczególnie w drugiej połowie zadziwiała ona ambicją i zapałem z jaką walczyła, mimo niefortunnej sytuacji i świadomości niebezpiecznej luki na najważniejszej pozycji.

ŁKS. tym razem nie wzbudził entuzjazmu ani grą, ani zachowaniem się. Jeśli chodzi o zachowanie się, to pozostawiało ono u obu drużyn wiele do życzenia. Początek zrobili niestety goście. Już fakt wykroczenia przez gracza ŁKS. piłki poza boisko, jako protest na orzeczenie sędziego, zasługuje na najostrejsze napiętnowanie. Dziwimy się, iż sędzia z miejsca bardzo energicznie nie zareagował. Podobne postępowanie podpada pod przepis o „niesportowym zachowaniu się” i powinno być bezwzględnie karane. Na przyszłość radzimy sędziom naszym, by w razie rozmyślnego wykroczenia piłki wysłali po nią gracza, a napewno zrezygnuje z podobnych „dowcipów”. — Niestety zawody wczorajsze obfitowały w jeszcze gorsze incydenty. Kopnięty z rozmysłem przez prawego pomocnika ŁKS-u, Mohr zareagował rękoczynem, co spowodowało wykluczenie obu graczy i ogólny niesmak.

Gra ŁKS. stała na bardzo przeciętnym poziomie. Łódzianie mieli od czasu do czasu nawet zupełnie ładne przebiegły, ale... były to tylko rzadkie chwile. Jaśniejszy punkt drużyny tworzył środkowy pomocy Trzmiel. W ataku dobrze spisywał się Durka, Szmaja na środku zapowiada się dobrze, powinien się jednak pozbyć zbyt

wielkiej flegmy i... „sztuczek”. Cyl grał na ogół dobrze, jednak od czasu do czasu popełniał fatalne błędy, jakie gracze pretendujący do polskiej ekstraklasy nie powinny się wydzierać. Bramkarz Sobociński nie należy, zdaje się, do mistrzów swego fachu, miał dużo szczęścia.

W Hasmonei najsłabszym punktem był bramkarz. Fakt powyższy wystarczył, by praca innych jednostek poszła na marne. Tyły nie należą dzisiaj do silnych stron drużyny krzyweckiej. Birnbach jest obecnie w zupełnie słabej formie. Redler zatracił swój impet, przez co braki techniczne jeszcze bardziej się uwidaczniają. Wydalenie z boiska Mohry okazało się zbawiennym. Miejsce jego zajął Fleischer. Wywiązał się ze swego zadania nadspodziewanie dobrze, tak, iż musimy go zaliczyć do najlepszych graczy na boisku. Fleischer gra spokojnie, celowo i ambitnie. Przy pilnej pracy ma on najlepsze widoki na przyszłość. Doskonale, jak zwykle, trzy mał się Schneider. Kahane, na łączniku, bardzo mierny, przedstawiony na pomoc nieco lepiej się spisywał. Skrzydłowym Werterowi i Hochowi musimy przede wszystkim zarzucić egoizm, względnie nieumiejętność centrowania. Swym dribblingiem w nieskończoność niweczyli najlepsze sytuacje. Steurman znacznie się poprawił, wprawdzie od biegania ma od czasu do czasu wstręt, jednak naogół pracuje. Spokojną i celową grą odznacza się Wolfsthal.

Gra w pierwszej połowie pod lekką przewagą gości, którzy w 4, 13 i 25 minucie uzyskują zupełnie nieoczekiwane trzy punkty. Hasmonea odpowiada w 20 min. jedną bramką zdobytą z zamieszania przez Hocha. Po pauzie obraz gry się zmienia. Miejscowi ustawicznie atakują, goście ograniczają się jedynie do obrony i sporadycznych wypadów. Ta część gry przynosi w 3-ej minucie najpiękniejszą bramkę dnia strzeloną przez Steurmana, jakoteż czwartą punkt dla „Łódzian” zdobyty dalekim górnym strzałem, przy wydatnej pomocy nieorientującego się Garfunkla.

Sędzia p. Bober naogół dobry. N. S.

★

SKŁAD REPREZENTACJI POLSKI.

Po wielu zmianach, jakim uległa polska reprezentacja piłki nożnej przed wyjazdem do Helsingforsu, dowiadujemy się wreszcie o rzeczywistym składzie reprezentacji, a mianowicie: prezes Cetnarowski, kpt. związk. Synowiec, jako przedstawiciele P. Z. P. N-u; drużyna: Görlitz, Gintel, Kmiński, Hanke, Chrusciński, Spojda, Stonecki, Staliński, Kałuża, Ciszewski, Sperling. Zapasowi: Domański, Czajkowski, Zajchter i Tupalski.

★

TURNIEJ LAWN-TENNISOWY O MISTRZOSTWO POLSKI.

W drugim dniu turnieju tenisowego o mistrzostwo Polski na kortach W. L. T. K. gry pojedyncze panów przyniosły następujące wyniki: Emchowicz (WLTK.) — Suchowiak (AZS. Poznań) 6:0, 6:1; Marszewski (WLTK.) — Miziewicz (KZT. Katowice) 6:2, 6:7, 6:1; Zachar (AZS. Kraków), Sapiha (WLTK.) 6:1, 6:4, 6:1; Wesołowski (LKT. Lwów) — Lisowski (AZS. Poznań) 6:2, 6:2; Raschig (ŁKLT. Łódź) — Grabowski (LKT. Lwów) 3:6, 3:6, 6:0, 2:7, 4:6; Stahl (LKT. Lwów) — Mokszecki (AZS. Wilno) 6:3, 6:0, 6:9; Zachar (AZS. Kraków) — Loth St. (WLTK.) 7:5, 5:7, 3:6, 6:2, 6:4; Stadlaender (ŁKLT. Łódź) — Reben (AZS. Lwów—Tarnobrzeg) 7:5, 5:7, 3:6, 6:2, 6:4. Gra podwójna panów: Stolarów i Steinert (obaj z Łodzi) — Heath Steer (WLTK.) 6:0, 6:3, 6:1; Piechocki (AZS. Poznań) i Mokszecki (AZS. Wilno) — Gayda (WKS. Legia) i Olchowicz (WKS. Legia) 6:3, 3:2. Ser. Gra pojedyncza pań: Boniecka (AZS. Kraków) — Znajdowska (WLTK.) 6:0, 6:2; Richterówna V. (ŁKLT.) — Goldfederówna (WKT. Warszawa) 6:0, 6:0; Kowalewska (WLTK.) — Richterówna Ks. (ŁKLT.) 4:6, 6:4, 6:4.

Złucie gospodarza.

Obroty prywatne.

Lwów, 30. sierpnia.

Wczoraj tendencja zniżkowa. Obrót słaby, tylko w dolarach.

Dol. ameryk. 5.70—5.72, dol. kanad. 5.40—5.50.

Giełd obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 29. sierpnia. (Tel. G. P.) Paryż 24.25, Londyn 25.06, N. Jork 516.5, Belgja 23.35, Włochy 19.45, Hiszpanja 74.20, Holandia 208, Berlin 1229, Wiedeń 72.65, Sztokholm 138.55, Oslo 101.50, Kopenhaga 127, Sofja 3.75, Praga 15.30, Warszawa 89.50.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

POSZUKUJĘ nauczyciela Polaka dla chłopca 11-go do II. gimn. na wieś. Pożądane języki: niemiecki, francuski. — Zgłoszenia Aleksandra Uznańska, p. Czudec. 4655-6

MATURA, Łyczakowska 47, Kursa maturalnego, gimnazjalnego, seminarjalnego, cztero-sześcioklasowego, prowadzone przez profesorów gimnazjalnych. Wpisy 11—1, 3—7. 4656

AUTORYZOWANE przez Ministerstwo W. R. i O. P. Kursy Modniarstwa dla Pań Heleny Walosiowej, Lwów. Łozińskiego 4. Wpisy codziennie od 3—5 pon. 4547-3

WPISY do 9-cio klasowej szkoły PP. Benedyktynki orm. we Lwowie odbywają się codzień od 9-tej do 12-tej w południe i od 3-ciej do 5-tej popołudniu w budynku klasztornym przy ul. Skarbowski 1. 10 (Wejście od kościoła). 4636-2

Renomowane Kursa Kroju i Szycia wytwornej krawieczyny damskiej i bielizniarstwa

Heleny Pietraszewskiej

ul. Pańska 14. „Ecole Reformy”

Wpisy i informacje codziennie od godz. 10. do 1. w poł. i od 4. do 7. popoł. 4658

KURSY HANDLOWE Z. OLSZEWSKIEGO

Lwów, Kurkowa 38. Tel. Nr. 31—14 4345

przyjmują **WPISY**

na kursa handlowe: **jednoroczne** (czesne Zł. 16 mies.) **półroczne** kurs księgowości specjalnych działów (wyższy) — stenografii — pisanie na maszynach. Informacje i wpisy codziennie od 10. 12 i od 4. 6. odręcznie z biblioteki szkolnej.

PIANISTKA ze złotym dyplomem, była celująca uczennica prof. Kurza, Lalewicz i Friemana udziela lekcji fortepianu. — Zgłoszenia: Fuchs-Kordikowa, Łozińskiego 4, III p. oficyny na lewo, od 3—7. 4499-4

KURSY HANDLOWE 4 i 1a

Dyr. P. RUTKOWSKIEGO,

Zyblikiewicza 41 przyjmują wpisy na **jednoroczne i półroczne** kursy: stenografii, pisanie na maszynach. Wpisy codziennie od 10—1 i od 5—7 g. Zamiejscowym korespondencyjnie.

KURSA seminarjalne. Wpisy i szczególne informacje „Pilność” Ecole Reformy, Pańska 14. 4503-8

Trzymiesięczne Kursa Gospodarstwa Domowego

HELENY PIETRASZEWSKIEJ

i ZOFJI GLUZIŃSKIEJ

w Instytucie nauk „Ecole Reformy”

Lwów, Pańska 1. 14.

zostaną otwarte dnia 15. września b. r. **WPISY DO DNIA 10. WRZEŚNIA 1925** szczegółów — informacji — na miejscu.

„EKSTERNISTA” — Kursa Przygotowawcze do matury gimnazjalnej, seminarjalnej oraz klas niższych, prowadzone przez profesorów gimnazjalnych i seminarjalnych. Opłata miesięczna wynosi 30 zł., dla urzędników i wojskowych zniżka. Wpisy przyjmują kierownictwo od 4—7 w Szkole Ewangelickiej, ul. Koczanowskiej. 4681-2

ZAKŁAD wychowawczo-naukowy z pracami szkół rządowych Olgi z Filippich Zychowiczowej zawiadania: Rok szkol. 1925/26 w gimnazjum, w liceum, w seminarjum i w szkole powszechnej rozpocznie się nabożeństwem dnia 5. września. Nauka normalna dnia 7. września. Kancelaria ul. Zyblikiewicza 8. otwarta od 11—1. 4623-4

WPISY

na jednoroczny kurs handlowy

żeński prof. Mieczysława Christofa, ul. Wałowa 25., rozpoczną się dnia 28 sierpnia i trwają do dnia 2. września od 10—12 i od 4—5. Czesne zł. 15 miesięcznie. Nauka rozpocznie się dnia 3. września nabożeństwem w kościele O. O. Dominikanów o godz. 8 rano. 4545

Posady i prace

RZĄDCA administrator, żonaty, lat 35, zamilowany rolnik, hodowca, plantator i dohry organizator, świadectwa i rekomendacje jak najlepsze, poszukuje odpowiedniej posady. Czesław Owsinski, Dziedzinek, poczta Mąkowsk, Poznańskie. 4356-3

TECHNIK-DENTYSTA, pierwszorzędną siłą, szuka posady. Zgłoszenia do Adm. B. S. 4468-8

POSZUKUJE SIĘ zdolnego kucharza do pierwszorzędnej restauracji. Odpisy świadectw wymagane. Wiadomość w Księgarni Kurkowskiego, Stryj. 4558-8

SŁUŻĄCA w średnim wieku z dobrymi zaletami i dobrym świadectwem poszukuje posady do jednej lub dwojga osób. Zgłoszenia do administracji „Gazety Porannej” pod „Uczciwość”. 4662

KTORY wystawca Targów Wschodnich przyjmie zwinnego Handlowca do współpracy. Zgłoszenia pod „Współpraca” do Administr. 4672

POWAZNE biuro poszukuje zaraz biegłą stenotypistkę, polską stenografią oraz znajomość buchalterii konieczna. Zgłoszenia ul. Sykstuska 52. II. p. 4677-3

Mieszkania, lokale, sklepy

MIESZKANIE 3-pokojowe, przedpokój, kuchnia, łazienki wraz z meblami do odstąpienia, Rynek 35, II. p., drzwi 8 między 11—1 i 3—5. 4650

POSZUKUJE pokoju, lub 2 z kuchnią. Łaskawe oferty „Alladyn”, „Poranna”. 4651

POSZUKIWANY lepszy pokój osobny, jasny, na dwóch, nieumeblowany, z usługą, śniadaniem. (Pomiędzy szkołą ewang. — Techniką). Pisemnie do Mleczarni Wgo Grodeckiego, Piekarska 3. 4652

2 PANIENKI we wrześniu znajdą pomieszczenie z całym utrzymaniem u wdowy po lekarzu za prowianty lub pieniądze. Troskliwa opieka, fortepian, ewentualnie w razie potrzeby koncesjonowana nauczycielka muzyki w domu. Zgłoszenia pod „Opieka” w Administracji. 3484-3

KAWALER na stanowisku poszukuje pokoju z przedpokojem lub 2 pokoi z komfortem (możliwie z łazienką) z osobnym wejściem bez umeblowania w śródmieściu przy spokojnej ulicy na I piętrze, do wynajęcia wprost od gospodarza. Czyszczenie trzyletni z góry, lub ostateczne. Zgłoszenia pod „Europejczyk” do Administracji. 4614

POSZUKUJEMY frontowy pokój w śródmieściu na biuro, ewentualnie wspólne. Zgłoszenia Związek Gorzelników Małopolskich, Boczna Dekerta 5. 4644

UCZENNICIE lub uczniowie z domów zamieszkałych znajdą umieszczenie i utrzymanie w poważnym domu. Zgłoszenia: Zielona 37, II. piętro, drzwi 3, głównie schody. 4530-3

2 UCZNIOM lub uczniom z dobrego domu do lat 14 dam pokój, opiekę, utrzymanie pierwszorzędne, używanie fortepianu ewent. konwersację niemiecką, Kochanowskiego 70 parter, Dziamski. 4633-3

DWIE kształcące się panny przyjmie wdowa po wysokim urzędniku, fortepian, konwersacja francuska, niemiecka, polskie gimn. Strzałkowskiej. Ceny umiarkowane. Zgłoszenia pod „100” do Administracji. 4566-3

DZIECI uczęszczające do szkół z dobrych domów przyjmą. Troskliwa opieka zapewniona, fortepian w domu, pomoc w nauce. Zyblikiewicza 49. II. p. wprost. 4586-5

POKOJ z utrzymaniem dla dwóch studentów (studentek) do wynajęcia. Fortepian w domu. Wiadomość Biuro dzienników „Record”, Sykstuska 8. 4664

Obuwie szkolne

Del-Fla

3 Trzy zalety:
 Higieniczna forma
 Największa trwałość
 Najtańsze ceny

Do nabycia:
 we wszystkich filjach
 i zastępstwach.

POKOJ umeblowany zaraz do wynajęcia. Sadownicka 20, lewy parter. 4617-2

DWIE PANIENKI lub uczniowie szkół średnich z lepszych domów znajdują pierwszorządne umieszczenie. Wiadomość z grzeczności apteka Oherländera, Piekarska 45. 4668-2

POSZUKUJE się pokoju kawalerskiego z niekrepującym wejściem z klatki schodowej. Zgłoszenia „Kawaler” biuro Brücka, Kościuszki 2. 4679

upno, sprzedaż, zamiana

SPRZEDAM 2 streifery na resorach, Kochanowskiego 90. 4659-3

SPRZEDAM parcelę budowlaną około 250 s. kw. przy ulicy Janowskiej, bez pośrednictwa. Zgłoszenia do Porannej pod „Parcela”. 4641-3

KUPIĘ kamienicę wolne 3 pokoje, kuchnia ewentualnie bez, dzielnica I. Pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia „Poranna” „Wolność”. 4642-3

KUPIĘ willę w okolicy linii tramwajowej UL, względnie parku Kilińskiego, stylową z ogrodem, wolnym mieszkaniem, najmniej 5-pokojowym z komfortem. Pośrednicy wykluczeni. — Zgłoszenia pod „Dolary” do Biura „Rekord”, Sykstuska 1. 8. 4640

SPRZEDAM w Stryju dom z ogrodem. Bliższe warunki w kancelarii dra Muszyńskiego w Stryju. 4636-3

KUPIĘ zegar antyczny (choć zepsuty), szafę na książki, porcelanę, szkła i wszelkie drobiazgi. Jaroszewski, Romanowicza 9. 4603-3

KUPIĘ TARTAK jednogatowy, od 800—900, używany z całym urządzeniem w dobrym stanie. Biuro dzienników Fränkla, Rzeszów. 4610-2

Zgubiono, znaleziono

UNIEWAŻNIAM zgubione świadectwo dojrzałości, wystawione przez komisję egzaminacyjną we Wiedniu na nazwisko Nikodem Józef Gruberg. 4630-3

UNIEWAŻNIA SIĘ niniejszym skradzione dokumenta wojskowe i upoważnienie do inkasa dla firmy „Kryształ” na nazwisko Jana Rudka. 4669

ZIELINSKI Stanisław unieważnia zgubioną książeczkę wojskową P. K. U. Stryj. 4669

Fozmaite

BYT NIEZALEŻNY ZAPEWNIONY! Znudzony monotonną egzystencją, masz trochę siły, energii, posiadasz nieco gotówki, lubisz podróżować? Dam Ci możliwość zdobycia majątku w przedsiębiorstwie widowiskowym, pełnym wrażeń! Obfito, urozmaicony repertuar sensacji! Odstąpiemy również sklep, urządzenie, obszerne mieszkanie, gaz, elektryczność, telefon, centrum. Zdecydowani reflektanci, wysyłający złote w liście poleconym, otrzymają natychmiast hogały, wyczerpujący, materiał ofertowy: Warszawa, Chmielna 18, Edward Modzelewski. — Spieszcie się! 4638

ZAKŁAD DENTYSTYCZNY nowo urządzony w centrum miasta poszukuje lekarza-dentysty. Zgłoszenia pod: „Dentysta” do Centrali Reklamowej Towarzystwa Dziennikarzy, Koralkicka 4. 4618

PRZEDSIĘBIORSTWO czyszczenia budowl, także prywatne czyszczenie okien, brudnych podłóg i zaczerniałych, wioruje, hebluje, zapuszcza po umiarkowanych cenach. Chorążczyzna 5, biuro ekspresów. 4619

WYJAZD DO WARSZAWY ZBYTECZNY. Za nadesłaniem zł. 5.— udzielamy wyczerpujących informacji o stanie spraw w Ministerstwach, wszelkich Instytucjach Państwowych, samorządowych, prywatnych oraz wszelkich informacji z dziedziny przemysłu, handlu, rolnictwa i finansów. Warszawski Dom Złoci. Hoża 29 m 18 tel. 245—70 2023

KUPIJEMY, sprzedajemy fabryki, sklepy, domy, wille, place, majątki ziemskie szybko i na dogodnych warunkach. Organizujemy spółki akcyjne, firmowe z ogr. odpowiedz. i inne pod kierunkiem pierwszorzędnym ekonomistów i prawników. „Warszawski Dom Złoci”, Hoża 39. m 18. Wytnij ogłoszenie i zachowaj. 3935

MEBLE najrozmaitsze wyrobu krajowego, poleca najtańiej Miejska Wystawa plac Halicki 1. 10, pałac Biesiadeckich w podwórzu. 4344-3

WSZELKIE KAPLARSKIE roboty wykonują najkorzystniej. Szustek Emil, Krótka 8 obok pl. Bilezewskiego. 4540-3

EAU DE COLOGNE

Fascinata

NAINOWSZA
SENZACJA
W DZIEDZINIE
PIĘLEGNOWANIA
CIAŁA

Dr. M. MONDSCHNEIN
 Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i kosmetyki lekarskiej
 Stanisławów, ul. Gołuchowski 30
 Leczenie piam, brodawek, włosów itd., elektroliza, lampą kwarcową i łukową, endoskopia, prześwietlenie i leczenie chorób cewki moczowej 4287

PANA mieszkającego przy ulicy Kochanowskiego, który przed trzema tygodniami wieczorem w ogrodzie Jezuckim podniósł mi pilniczek, proszę o spotkanie. Wiadomość do administracji pod „Oczekiwanie”. 4665

Siatki, ogrodzenia, rafa do szutru i piasku

wykonuje i dostarcza:

Pierwsza Małopolska Fabryka siatek drucianych i ogrodzeń oraz warsztat 4 99 ślusarsko-mechaniczny

Michał Schuhart
 Lwów ul. Zielona 61.

FUTRA męskie
FUTRA damskie

poleca oraz wszelkie przefasonowania 44 3

magazyn i pracownia futer
A. WRÓBEL
 Lwów, Halicka 20 I.

Żurnale
Wzory
Kroje
Manekiny
R. Landau
 Lwów, Czarnieckiego 3.

OGŁOSZENIE.

Powiatowa Kasa Chorych w Złoczowie

podaje niniejszem do wiadomości P. T. interesowanych Pracodawców i Członków powiatowej Kasy Chorych w Złoczowie, że wybory do Rady Pow. Kasy Chorych w Złoczowie odbędą się dnia 15-go listopada 1925 r. — W myśl par. 5. rozp. Min. Pracy i O. S. z dnia 21. marca 1921 r. Dz. ust. Nr. 35, sporządzone spisy wyborców do odbyć się mających wyborów Delegatów do Rady powiatowej Kasy Chorych w Złoczowie zostały wyłożone do przeglądu interesowanych, a to:

- w biurze Pow. Kasy Chorych w Złoczowie na okręg sądowy Złoczów;
- w ekspozyturze Kasy Chorych w Złoczowie na okręg sądowy Zborów;
- w biurze tartaku w Ozydowie na okręg sądowy Olesko

w dniach od 6-go września do 15-go września 1925 r. Złoczów, dnia 28. sierpnia 1925.

ZA ZARZĄD POWIATOWEJ KASY CHORYCH:

Dyrektor:
 (—) Adolf Herman.

Komisarz:
 (—) Wincenty Przybysławski.

KSIĄŻKI SZKOLNE

nowe i używane najtaniej

w księgarni i antykwarni **A. MINCZELESA**

KOPERNIKA 2.

FUTRA męskie, **FUTRA** damskie poleca oraz wszelkie prefasonowania przyjmując magazyn i pracownia futer A. Wróbla, Lwów, Halicka 20 I. p. 4464-4

„LYNARZEL”
Szwajcarska gaz jedwabna marki Dufour. Siłki duciane i metal. Blacha dziurkowana.

I. KONRAD, Lwów, Pasaż Fellerów

ZWYCIĘSTWO

w walce z plagą różnego

robactwa i szkodników zapewnione!

Kilkunastoletnia praktyka, próby, liczne zaświadczenia i podziękowania wykazały, że najskuteczniejszymi środkami są:

TANATOL przeciw karaluchom i prusakom, 4473

ORWINN przeciw myszom i szczurom

MOGIL przeciw pluskwom,

SINTIN (do rozpylania) przeciw pchłom, molom, pluskwom.

Żądajcie tylko powyższych środków, a pozbędziecie się wszelakiego

rodzaju robactwa i szkodników.

Do nabycia w aptekach, droguerjach i składach farb.

Lab. Chem. Kusmel, J. Sroczyński i S. a, Warszawa, Elektoralna 21.

CHORZY! Dbajcie o swoje zdrowie! Słynie w całym świecie

ZIOŁA z gór HARCU dra LAUERA

Zalecane przez najsłynniejszych powagi lekarskie, jak prof. Berlińskiego Uniwersytetu Dr. v. Leyden, Dr. Hochflechter, Dra Martin i wielu innych wybitnych lekarzy, którzy stwierdzili, że Ziola te są niezastąpionym środkiem przy chorobach pochodzących z zanieczyszczenia i zgęszczenia krwi.

Ziola z gór Harcu Dra Lauera radykalnie usuwają wszelkie cierpienia żołądkowe, cierpienia wątroby, cierpienia nerek, kamienie żółciowe, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm, artretyzm, bóle głowy, wyrzuty i liszaje.

Ziola z gór Harcu Dra Lauera pobudzają apetyt i trawienie i przy skłonnościach do obstrukcji są zarówno praktycznym i skutecznym środkiem przeciwszczajającym.

Ziola z gór Harcu Dra Lauera zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższymi odznaczeniami i złotymi medalami: w Badenie, Berlinie, Londynie, Wiedniu, Paryżu i wielu innych miastach.

Tysiące podziękowań i uznań za skuteczność Ziół Harckich otrzymał Dr. Lauer od osób wyleczonych.

Cena pół pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50.

Sprzedają w aptekach i składach aptecznych.

UWAGA! Wystrzegać się bezwartościowych naśladowców! Każde oryginalne pudełko zaopatrzone Nr. 43 wg. rej. W. Ministr. Zdrow. Publicz.

Reprezentant na Polskę: **Józef GROSSMAN, WARSZAWA, Chmielna 1. 49.** 4612-1

INSEKUCIE
w GAZETIE
PORANNEJ

DEREN do smażenia i na nalewki w koszykach 5 kilowych, śliwki ogromne i rengoty po 10 zł., jabłka stołowe, pomidory po 8 zł. i gruszki franko za zaliczką wysyła N. Riesel, Zaleszczyki. 4661-3

4 m. ES. NA RATY! 4 m. ES.

Pamiętajcie, że dobrą gotową konfekcję męską i chłopcą na 4-miesięczne raty i na zamówienia z pierwszorzędných towarów krajowych i zagranicznych nabyć można tylko we firmie:

„DRESSING“

SYKSTUSKA 3. LWÓW. SYKSTUSKA 3.

4 m. ES. NA RATY! 4 m. ES.

BUDZIKI wyręgulowane z gwarancją pol. ca najtani j
B. Grünberg Lwów, Sy stuska 4

ELEKTROLIT

przedsiębiorstwo dla wszelkich urządzeń elektrycznych

M. T H A U

Lwów, Kołtataja 13. Tel. 24-27.

urządza oświetlenie w miejscu i na prowincji. — Kosztorysy i plany. — Porada techniczna bezpłatnie. 4161

Stałe pogotowie dla naprawek.

Kurtownie

Detajleż.

Akademicka 26

Tel. 19-61.

Ceny znacznie niższe.

ROWERY WAFENRAD i inne: damskie, męskie, chłopięce, oraz ich części składowe. Płaszczki, węże, pompy i t. p. **LATARKI** karbidowe rowerowe, ręczne straganiarskie. Karbid n. wagę i w puszkach. 4141

J. Rosenman Lwów, Akademicka 26.

Własny warsztat repar. — Zamówienia z prowincji odwrotnie.

WAZNE dla przemysłowców i kupców. Windykujemy szybko i tanio w obrębie Warszawy należności z protestowanych weksli i tytułów wykonawczych. Windykacja pod kierunkiem wytrawnych prawników i specjalnego aparatu windykacyjnego. — Polecamy uwadze prowincji. Warszawski Dom Zleceń, Hoża 39. m. 18. telef. 245-70. 3934

PŁUGI nowe, typu „Sack“

w większej ilości do sprzedania.

Wiadomość: „PION“, Lwów, Lwowska 48. Tel. 4-76. 1933

Złota biżuterja!

Poleca, przerabia i naprawia szybko, 4476 solidnie i najtaniej

K. TURLIK, złotnik

Lwów, Rutowskiego 7

naprzeciw Katedry gł. Brama.

W DORZE znanym letnisku klimatycznym „Pensjonat Helena“ otwarty do 30/9. Ceny niższe o 25%.

Krawatki naprawiam ze starych nowe

Tarnowskiego 3 II p. na lewo. 45 4

Pług motorowy

TRAKTOR

marki Perl

z pięcio-skbowym pługiem doczepnym

w znakomitym stanie,

pierwszorzędnej, przedwojennej jakości, wraz z zapasowymi częściami składowymi i wszelkimi należnymi przyborami i windą, natychmiast

do sprzedania.

Psemne zapytania wnosic do Biura dzienników **SOKOŁOWSKIEGO** Lwów, ul. Jagiellońska 7.

pod „Traktor 1234“. 4471

OBUWIE
„JOT-ES“

pierwszorzędne na sezon jesienny, poleca Katolicki Magazyn pod firmą **LWÓW, 4604**
pl. KAPITUŁNY 2.

RAMIENIE ŻÓŁCIOWE

ZMIĘKCZA I USUWA CHOLEKINAZA H. Niemojewskiego.

KAMIEŃ SCHODZĄ BEZ BÓLU, ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ.

Objawy (początkowe): Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna, mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorączka i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcie i burczenie w kiszki. Bóle i zawroty głowy. Silne podenerwowanie. — Objawy (podczas ataków): W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — w pasie — krzyżu i sięga aż po łopatki, wzdęcie brzucha, rozszadanie żeber i parcie na kiszki stołcową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółcia, dreszcze, zimne poty, żółtaczka. — Bliższych informacji udziela: Aptekarz-fizjolog **H. NIEMOJEWSKI, Warszawa, Nowy Świat Nr. 6.**

KARMELKI

KANOLDA

Śmietankowe

KARMELKI

KANOLDA

Śmietankowe

KARMELKI ŚMIETANKOWE
4361 **„KANOLDA“** Repr. Oswald Schargel
Lwów, Sy stuska 31.

KAWIARNIA „SZKOCKA“

przy pl. Akademickim,

zaopatrzona w pierwszorzędne napoje jakoteż różne przekąski.

Koncert muzyki salonowej od godz. 8 do 1 w nocy.

TOMASZ ZIELIŃSKI

Tel. Nr. 2303. 4335

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 80 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 12 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) nadesłane i nekrologi 30 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) po kronice, naski i inseraty na stronach tekstowych

35 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar, dział ekonomiczny itd.) 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 45 gr., drobne ogłoszenia za słowo 6 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż 3 słowo 8 gr., drobne ogłoszenia matrymonialne, korespondencje prywatne za słowo

wo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 4 gr., cała strona ogłoszeniowa 285 zł. pol., cała strona tekstowa 480 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 570 zł. pol. — Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. — Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. — Porta przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga: Kolumny ogłosze-

niewe są podzielone na 3 łamów (szpalt) tekstowe na 4 łamy (szpalty).

PRENUMERATA:

Miesięcznie Zł. 3.75
Z dostawą na miejscu, lub przesyłką pocztową Zł. 4.00
za granicą Zł. 5.50

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.

Magazyn Spółki Akcyjnej Wydawniczej pod zarządem J. Plockiego we Lwowie.

Należność pocztową opłacono ryczałtem.

Nacz. Redaktor: J. Konarski

Opow. red.: STEFAN KRZYŻANOWSKI